ГРУДЕНЬ
1979
Київ

ISSN 0132-4462
Виходить з січня 1927 р.
№ 23 (1065)
Ціна номера 20 коп.

ЕРЕЦЬ

ТАМ, ДЕ НЕ ПІДГОТУВАЛИСЯ ДО ЗИМИ

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Ви можете терміново пошити нам тисячу таких тілогрійок?

PENGUIN2197

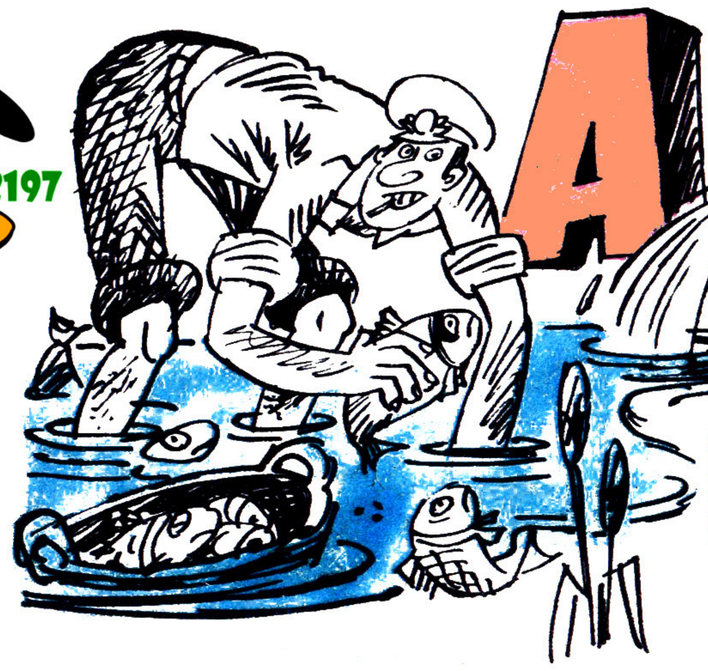

А греблі рвуть...

perec-ua.
perec-ua.

Але мова піде спочатку не про греблі — про ділові папери. Скільки у них винахідливості! Скільки в них, часом, отієї «ізящної словесності». Бува, читаєш і душа радіє! Читаєш і заздриш! Як можна отак легко чорним по білому писати! А виявляється ж просто: друкарською машинкою.

Нещодавно редакція «Перця» одержала офіційного листа під номером 4475 від начальника Козятинського районного відділення внутрішніх справ Л. Я. Ремеза. Не лист — белетристика! Леонід Якович нам подав її як зразок ділової відповіді на одну із скарг трудящих села Білопілля того ж таки Козятинського району.

А в тій скарзі до редакції писалося, що в ніч на 10 липня (День рибалки) якась нечиста сила зірвала греблю, випустила із ставка воду і виловила рибу. Хто ж ота нечиста сила! Саме це питання і цікавило нас.

Про це, думалося, і напише нам тов. Ремез Л. Я. Про це мав повідомити тов. Ремеза Л. Я., як свого начальника, дільничний міліціонер, що живе в Білопіллі, П. І. Прибєга.

Товариш Прибєга цього не зробив. Бо, бачте, наступного дня, тобто 11 липня, він сам ловив рибу, засукавши рукави, а начальника «по мелочам» турбувати не хотів. Та й ставок, як каже Павло Іванович, не ставок, а калабаня, і хто оту плиту на греблі зірвав не так уже й важливо.

Ми наївно гадали, що зовсім іншої думки буде про цю подію начальник П. І. Прибєги — Л. Я. Ремез. І не помилились. Принаймні, це засвідчує лист, підписаний Леонідом Яковичем, в якому він, між іншим, цілком офіційно повідомляє:

«Щит для перекрытия воды данного водоема любители-рыболовы оборудовали примитивно. На протяжении существования водоема несколько раз были размыты гребли, а также производился спуск воды при играх несовершеннолетних».

Дається взнаки акселерація! «Несовершеннолетние», граючись, рвуть величезні чавунні плити, приварені до рейок греблі, і тими рейками граються під час літніх вакацій.

Щодо випадку, який трапився 10 липня, то Л. Я. Ремез повідомляє: «умышленный спуск воды со стороны правления колхоза не производился».

Про це, чесно кажучи, ми здогадувалися і без Л. Я. Ремеза. Нас цікавило інше і більш конкретне питання: хто ж усе-таки розібрав серед ночі греблю і виловив рибу!

Судячи з офіційної відповіді до редакції, міліція цього не знає. Певне, і цього разу, за їхнім припущенням, гребля зірвана під час чергових, але уже нічних, ігор неповнолітніх!

А на кого тоді списати інші ставки району! Приміром, у Кашперівці, Селищі, Вернигородці, Іванківцях чи у Кордишівці. У травні 78-го року спустили воду з великого Кордишівського ставу — стоїть сухий і досі! Цього року розібрали греблю і в другому ставку — село залишилося без води!

Зруйнували ставки та греблі в Поличинцях. Голубі плеса, наче корова язиком злизала.

— Будемо вирівнювати дно, — заявляють працівники Козятинського райміжколгоспного об'єднання по рибництву (голова В. П. Чуплаков).

Так кажуть улітку. А взимку:

— Хай дно вимерзне. Переходимо на промислову основу. Тому греблі рвемо і воду спускаємо.

На «промисловій основі» загинуло 6 ставків у Немиренцях. Біля двох, що залишились, — гнояркі. А з цих же ставків воду п'є худоба, цією ж водою миють цідилки, відра, бідони!..

Ми не проти «промислової основи». Ми проти того, щоб під цим приводом рвали греблі, знищували красу села. Щоб на це списували господарники своє небажання і свою байдужість.

Мабуть, усе таки, на кого не списуй, а відповідати за ставок має його господар.

У Козятинському районі є ставки — ставки міжколгоспного об'єднання, облрибтресту і колгоспні ставки. Є і конкретні люди, які за ті ставки гроші справно одержують. Інколи й преміальні. Все є, а от порядку, на жаль, немає.

О. ЧОРНОГУЗ,
спец. кор. Перця.

Вінницька область.

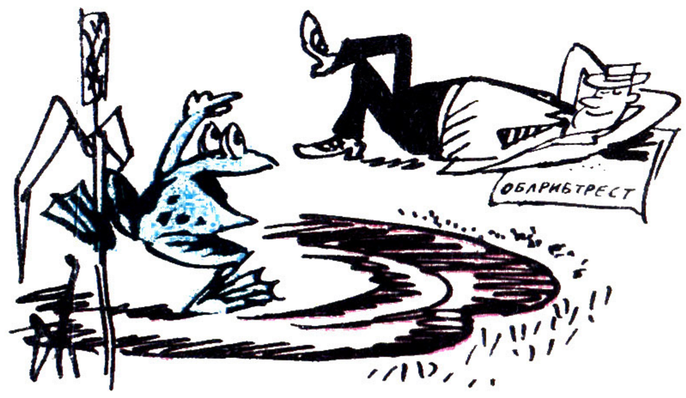

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— На нашій базі ми боремося з розкраданням найрішучіше.

Телеграфне агентство Перця

ПЕРЕМОГЛА ЗРІЛІСТЬ

ВІННИЦЬКА область. (Кор. ТАП). Змагання за принципом «Хто кого?» відбулися в селі Ширмівці Погребищенського району. Змагалися працівники місцевої сільської Ради і хлопчики та дівчатка віком від двох до п'яти. Переможець здобував право оселитися в новому приміщенні дитячих ясел, збудованому на кошти колгоспу. Досвід і зрілість виявилися сильнішими. Сільрада відсвяткувала новосілля, а дітлахам, які, до речі, ходили в нові ясла майже рік, довелося перебиратися в хижу на курячих ніжках.

РЕКОРДНИЙ УРОЖАЙ

ЖИТОМИРСЬКА область. Рекордний урожай лободи виростили цього року на овочевих плантаціях у колгоспі «Прапор Жовтня» Баранівського району. «Такої лободи не пам'ятають і наші довгожителі,— з гордістю заявили кореспондентові ТАП голова колгоспу т. Романчук і головний агроном т. Мирончук.— Щоправда, план продажу державі овочів у нас, як кажуть, горить, але ми впевнені, що усе перекриємо лободою».

Цінний досвід збирається вивчити і узагальнити районне управління сільського господарства.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Шостий рік бережу...

ОЙ, КОЛИ Б ТОЙ ВЕЧІР

Так співається в народній пісні. Якби повечоріло, стверджує дівчина, то б її серденько повеселіло. Бо замість небесного світила з'явилося б ходяче сонечко — її коханий. Але марно зітхала, плакала, ридала. «Признатись по правді — сватати не буду», — натякнув на прощання заступник сонечка.

Отак і з міста Лубен на Полтавщині, мов того сонечка, виглядали замовники в сонячній Молдавії комплектів стрічкових конвейєрів для зерносховищ. Зрештою, Оргіївське об'єднання по тваринництву, котре зводить у братній республіці комбікормовий завод, таки дочекалось довгожданої машинерії. Молдавські будівничі нетерпляче відкрили ящики, отримані з лубенського заводу «Комсомолець», — і розгублено закліпали очима. Бо в одержаних конвейєрах виявилось дефектів більше, ніж плям на Сонці. Зокрема, приводні шківи чомусь не очищені від землі, а металоконструкції лише подекуди стулені електрозваркою. Замість рівного шва — суцільне жолоблення. В окремих вузлах недорахувалися багатьох деталей, а в тих, що виявились на місці, годі було й полічити всі наскрізні ливарні щілини. Пофарбували ж браковану продукцію так, що вона швидше нагадувала смугасту зебру, аніж конвейєр.

Висновок фахівців був недвозначний: оцю нерухому механізацію можна використати за призначенням лише після доукомплектування та усунення дефектів. Тому телеграмою викликали представника заводу — і півдюжини страхопудних конвейєрів повернули їх творцям.

Нічого робити: забраковану продукцію довелось замінити новою. Проте замінили, як кажуть, шило на мило. І коли обурені замовники знову підняли гвалт, директор заводу В. З. Сквирський поспішив письмово їх ублагати:

— Направляю електрозварника для подання допомоги. Транспортні витрати завод бере на себе...

Отут би і зупинити керівника, щедрого за рахунок держави. Збитки, завдані підприємству, слід би відшкодувати з гаманця тих, хто випхав за заводські ворота нікудишню продукцію. А збитки ці, до речі, не такі вже й маленькі: понад 9 тисяч карбованців.

— Ой, коли б той вечір, — зітхали працівники Житомирської обласної бази «Сільгосптехніки». Вони теж, ніби сонечка з-за хмар, дожидали з Карлівського виробничого об'єднання по випуску харчового обладнання обіцяних автоцистерн для перевезення молока. І діждалися. Отримали вони аж 12 автоцистерн і на радощах поспішили за них розплатитися. Заплатили, а після оглядин і руки опустили. На залізничних платформах нарахували аж 36 пломб, зате не знайшли жодного шланга для зливання молока. Ну, а молоковоз без шланга — те саме, що слон без хобота.

Намагаючись загладити інцидент, карлівці бахнули у Житомир телеграму. Мовляв, шланги відправили навздогін. І справді, невдовзі прикотилося ще шість — але не шлангів, а молоковозів. Шлангів же і у спомині не було... Житомирці заглядали в усі щілини, куди тільки можна було зазирнути. Втративши надію розшукати хоч один шланг, виставили постачальникам грошову претензію.

— Подумаєш, сума, — презирливо гмикнув генеральний директор згаданого об'єднання В. А. Петров.— Заплатимо — не збіднiємо!

У цілому в результаті отакої забудькуватості і неловаги до партнерів об'єднання втратило понад 15 тисяч карбованців. А особисто тов. Петров та інші конкретні винуватці цієї історії і справді не збідніли. Ні на копієчку. І нині вони, кажуть, не втрачають сонячного настрою та оптимістично співають:

Сак-так та й до вечора
дожить,
А тим часом прогресивка
набіжить!

А чого, питається, сумувати!

В. СЕМЕНО.

Полтавська область.

Дали перцю!

Останнім часом у магазинах оптово-роздрібних комбінатів Ленінського та Київського районів міста Харкова все частіше обважували та обраховували покупців. І хоча директори цих ОРКів Айдаров В. В. та Ованесян В. О. з метою виховання своїх підлеглих без кінця сипали догани, суворі догани, догани з попередженням, кількість порушень, як не дивно, не зменшувалась, а навпаки — зростала. А пояснюється це дуже просто: кожен порушник знав, що навіть тоді, коли різноманітних доган у нього набереться з десяток або й два, йому нічого не загрожує. Хіба що його можуть перевести до іншого магазину. Одне слово, така «виховна» робота директорів порушникам дуже імпонувала. Про це розповідалося у фейлетоні «Свій підхід» (№ 13 журналу).

Після виступу Перця директор Харківського обласного об'єднання Головплодоовочторгу І. М. Чувашов повідомив, що фейлетон обговорено на нараді директорів оптово-роздрібних комбінатів разом з начальниками відділів об'єднання. Критику визнано правильною. За допущені порушення з посад звільнено: завідуючих магазинами № 51 — Каплаянця А. Г., № 50 — Милимко С. І. та № 61 — Надточій Р. Ф. За формальне ставлення до покарання осіб, які допускали порушення, Айдарову В. В. та Ованесяну В. О. оголошено догани.

Вітаємо ювілярів!

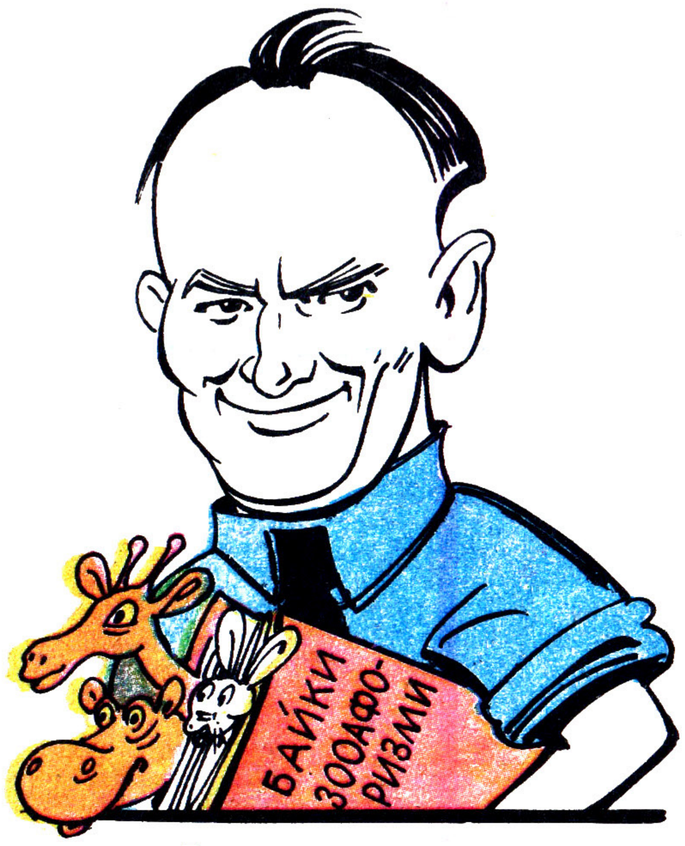

Письменника-гумориста Миколу ПОЛОТАЯ з його першим 70-літтям.

Народного артиста УРСР Юхима БЕРЕЗІНА з його першим 60-літтям.

Літературного критика Івана ЗУБА з його першим 50-літтям.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА.

ПЕРОМ ПО ПЕРАХ

ЗАГАДКА «Н. П-ВА»

У нашу бурхливокиплячу епоху люди звикли до різних скорочень. Щоб не гайнувати дорогого часу, якого нам доля й так відпускає небагато та й то з великим скрипом... Отож нічого дивуватися, що замість довгого і нудного «Всесоюзний науковий і проектний інститут промислової інформації», ми, приміром, вистрілюємо: «ВНІПІПі», замість «Берег Азовського моря» випалюємо «БАМ» і так далі. Але все це — загальноприйняті абревіатури. А от бувають такі скорочення, на розшифровку яких витрачаєш, бува, більше отого самого дорогоцінного часу, аніж би слова були написані повністю. Ось дивіться.

У вересні минулого року в родині громадян Коркодимів з міста Нікополя на Дніпропетровщині з'явилась обнова: елегантний гумовий м'яч, виготовлений київським взуттєвим об'єднанням «Спорт», був подарований синові-школяреві на день народження.

Ощасливлений іменинник вибіг зі своїм презентом на подвір'я, а через дві години повернувся з очима, повними сліз: м'яч безнадійно спустив повітря.

Батьки, як могли, втішили сина, а за кілька місяців, коли він на «відмінно» склав усі екзамени в школі, купили йому ще один м'яч того ж таки виробництва. Розрахунок, бачите, був такий: мовляв, у п'ятирічку якості якийсь один бракований виріб — то чиста випадковість і другий, безперечно, виявиться вже абсолютно надійним... Даремні сподівання! М'яч випустив дух уже через 15 хвилин.

Засмучені, але не позбавлені оптимізму батьки відіслали його на підприємство. У листі-супроводі вони висловили тверду впевненість, що це — все-таки ще один прикрий випадок, і попросили замінити цей м'яч на доброякісний. Щоб разом з ним повернути їхньому синові і добрий настрій, і віру в потенціальні можливості об'єднання «Спорт».

Відповідь не забарилася. Правда, була вона якась дивна. Швидше не відповідь, а резолюція, накладена просто на листі Коркодимів:

«Мяч н. п-ва обменять не можем».

І все. Ні підпису, ні дати, ні пояснень. Не кажучи уже про вибачення. Довго сушили в сім'ї Коркодимів голови, що ж таке «н. п-ва». Може, це слід читати: «м'яч — не підошва», «м'яч — не підкова» чи ще як-небудь? А може, у тій абревіатурі закладено інформацію про те, що керівництво столичного об'єднання має якесь виключне право презирливо відмахуватись від критичних сигналів про свої вироби? У такому разі вельми цікаво було б дізнатися, хто їм таке право надав. Отож є до дирекції об'єднання одне таке скромне проханнячко: пояснити читачам журналу цей факт. Тільки цього разу — вже без абревіатур.

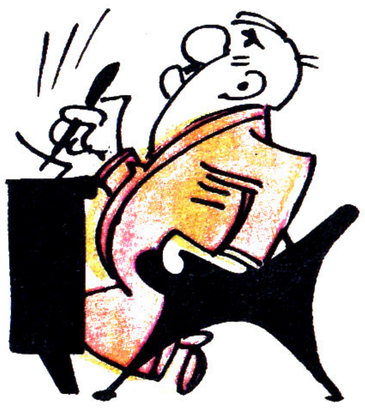

Вас. ШУКАЙЛО.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

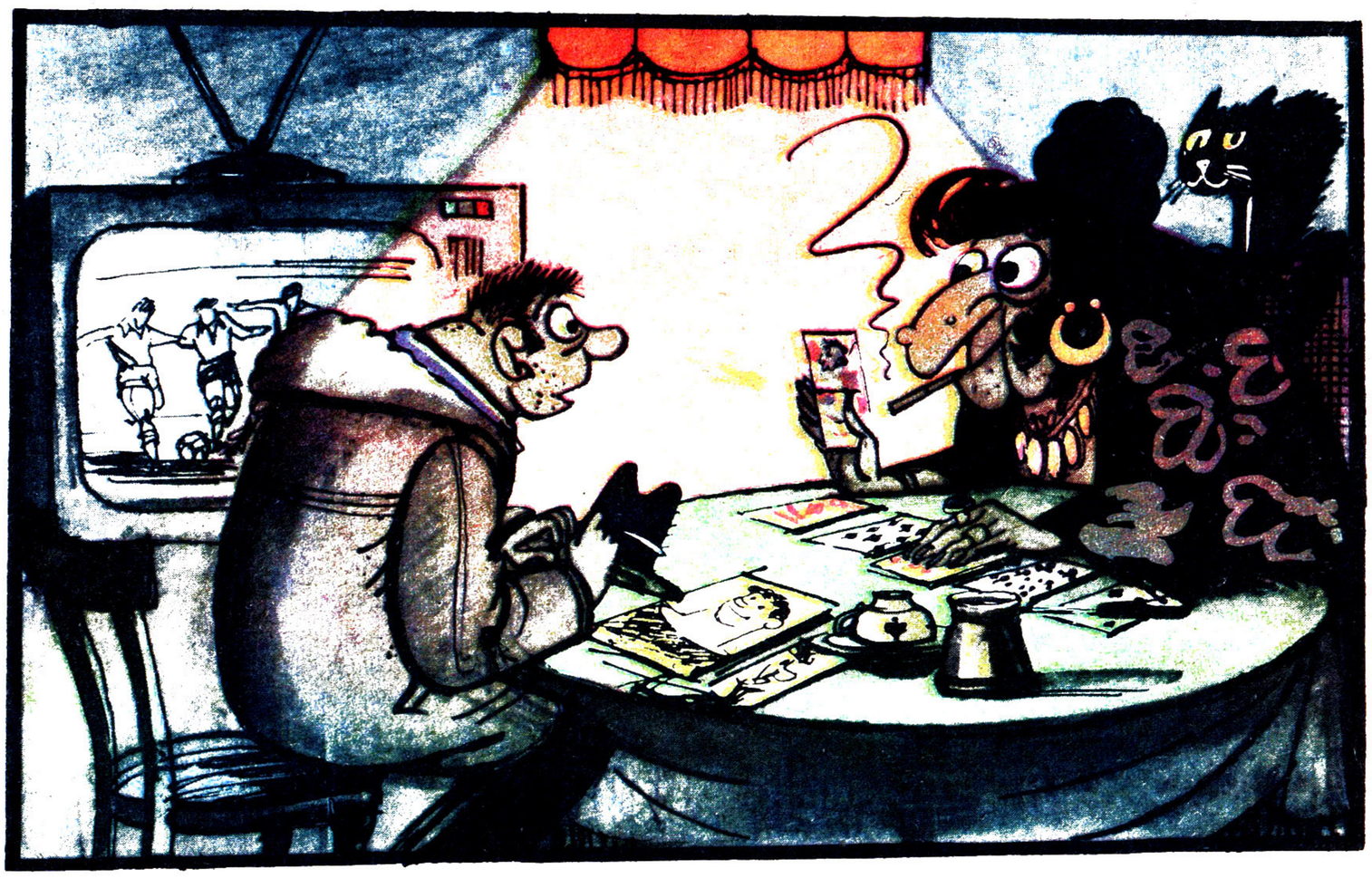

Тренер: — Я хотів би проконсультуватися з вами щодо складу збірної команди.

PENGUIN2197

ПРИСЯГАВСЯ ЦАП

БАЙКА

На зборах Цап-вожак, узявши слово,
З годину виголошував промову.
У всіх гріхах
        він щиро зізнавався
(Це—щоб від себе відвернуть нападки),
До самокритики удався,
Чим і поклав присутніх на лопатки:
— Не так робив...
        Малі запаси сіна.
На фермі гною по коліна.
Отож як хочете карайте,
Але — можливість виправитись дайте!..
До того розійшовсь,
        що навіть Кози
Не втримались, пустили сльози:
«Хіба ж Цап винен?..
        Де ж був місцевком?..»
...Обрали Цапа знову вожаком.

Віктор СКАКУН.

м. Суми.

ЧЕТВЕРОНОГІ ДРУЗІ

Хильнувши добре,
Яків із Павлом
На чотирьох повзли селом.
З тих пір їх звуть по всій
окрузі —
Четвероногі друзі.

Володимир ПІГОЛЬ.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— Ой, чий-то кі-і-і-інь стоїть...

Поберегли б своє здоров'я...

Повернувся я з обідньої перерви. Дивлюся — на робочому столі лежить конверт. Відкрив і отетерів. У ньому два новенькі червінці.

«Може, якась помилка? — подумав. Але глянув: на конверті моє прізвище. — А може, комусь позичав? Так, начебто, усі віддали».

І тут мені стрельнула думка, від якої стало моторошно: «Хабар! Тільки сів писати фейлетон про хабарників... І ось маєш. Ну й нюх у цих хабародавців!»

Я ще раз глянув на конверт і засіпався. Сорочка відразу прилипла до спини, а руки почали тремтіти, як у хронічного алкоголіка. Відсунув авторучку вбік.

«А що ж тоді робилося з начальником Стахановського відділу робітничого постачання виробничого об'єднання «Стахановвугілля» Іллею Савелійовичем Опенчуком, коли завідуюча магазином № 49 Раїса Кирилівна Адикаєва давала йому значно більші хабарі, — уявив я і від страху ледве не знепритомнів. — Хотіла, щоб Ілля Савелійович був із нею «не таким строгим». А про те, що його після кожного хабара лихоманка місяць трястиме, не думала?»

Але І. С. Опенчуку ще й пощастило. Бо Р. К. Адикаєва усього кілька разів травмувала його нерви хабарами, а от головного бухгалтера відділу робітничого постачання Никанора Івановича Ляхова — систематично. За те, що він колись начальству слово замовив і Р. К. Адикаєву призначили завідуючою магазином. Після цього ж — тільки Никанор Іванович з'являвся на порозі магазину № 49, Раїса Кирилівна відразу йому пакунок з випивкою і закускою, а в кінці місяця або перед святом і грішми якусь сотню підсуне. Отак сотня до сотні — і більше чотирьох тисяч набігло. Тут ось над двома червінцями сидиш, мов на сковорідці. А уявляєте, з чотирма тисячами як воно?!

Бувало, зустріне його в коридорі Ніна Леонтіївна Шевченко, яка очолювала у ВРП контрольно-ревізійний відділ, і тільки руками сплесне:

— Никаноре Івановичу, чи це ви, чи ні? Та вас і впізнати не можна.

— Вас теж, — сердито кидав у відповідь Н. І. Ляхов.

І справді, Н. Л. Шевченко теж важко було впізнати. Особливо у той день, коли й вона брала хабарі. А брала Ніна Леонтіївна, як висловлювалися продавці, за оперативну інформацію.

— Раїсо Кирилівно, — урочистим голосом повідомляла вона Адикаєвій. —Готуйтеся. У вас завтра буде... раптова ревізія!

І завідуюча готувалася. Знаючи, що в магазині не вистачає кількох тисяч, вона швиденько виписувала безтоварну накладну, ніби товари на таку-то суму передано магазинові № 85, де завідувала Ніна Тимофіївна Кравчук. А перед ревізією у магазині № 85 — операція прокручувалася у зворотному порядку.

Одне слово, все проходило як по маслу. Ревізія не виявляла ні нестачі, ні лишків. Зате Н. Л. Шевченко виявляла у своїй кишені кругленьку суму...

А заступник начальника відділу робітничого постачання Ілля Іванович Плахтеєв, хоча грішми й не брав, але валер'янку щодня, мабуть, гранчаками пив. Йому хабарі з магазину № 85 доставлялися додому у вигляді продуктів.

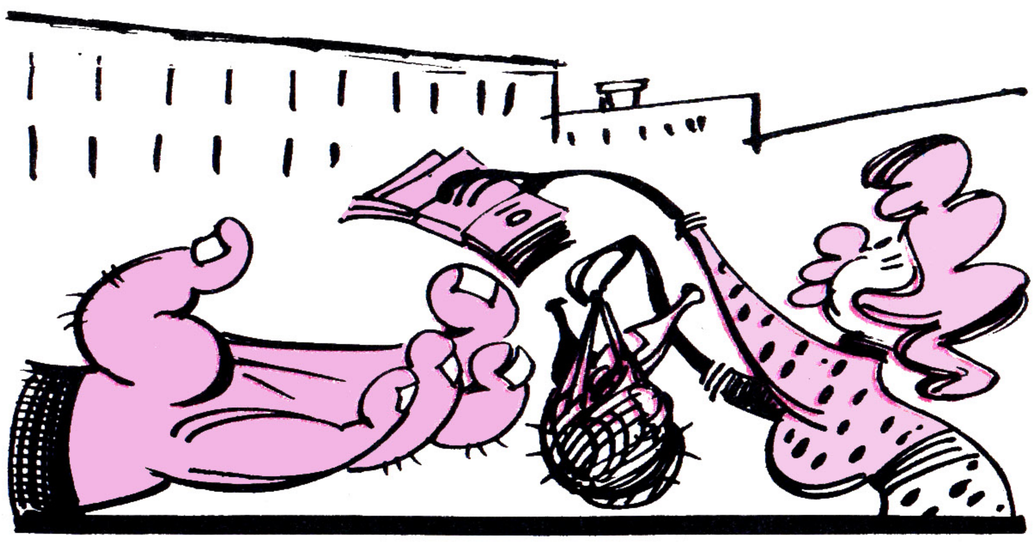

Не беріг своє здоров'я і начальник відділу організації торгівлі Анатолій Гаврилович Мартиненко, який за хабарі відпускав завідуючим магазинами папір понад норму. Звичайно, той папір потрібен був не для складання актів і написання пояснювальних записок працівникам слідчих органів, а для того, щоб перетворювати його на гроші.

Не встигне, було, покупець і оком моргнути, а два стограмові оселедці замотують у п'ятдесятиграмовий шмат паперу. У магазині № 85 працювали «спеціалісти» обважування і обрахування. Тут за досить короткий час «облапошили» покупців на 13 тисяч карбованців. Приписки ж до товарообігу у магазинах відділу робітничого постачання були таким звичайним явищем, як розминка у спортсменів.

«І як ото у товаришів нерви витримували!» — з жахом подумав я і залпом випив три склянки води.

Коли це раптом задзеленчав телефон:

— Ти за квартиру і за світло заплатив? — почув голос дружини. — Я забігала до тебе і гроші на столі залишила...

У мене як гора з плечей звалилася. Фейлетон я писав без ніякого співчуття хабарникам.

М. ПРУДНИК.

Ворошиловградська область.

ВІНЕГРЕТ З ПЕРЦЕМ

Мал. Т. ЮНАКА

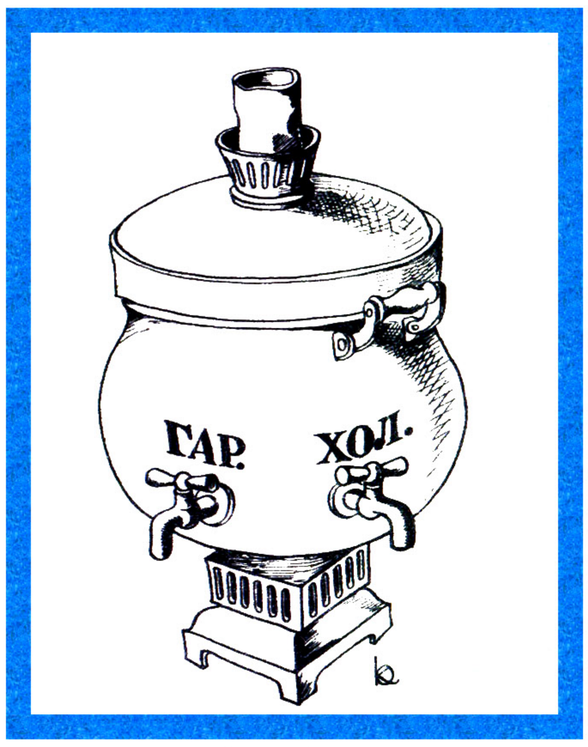

Без слів.

Мал. Є. МИЛУТКИ

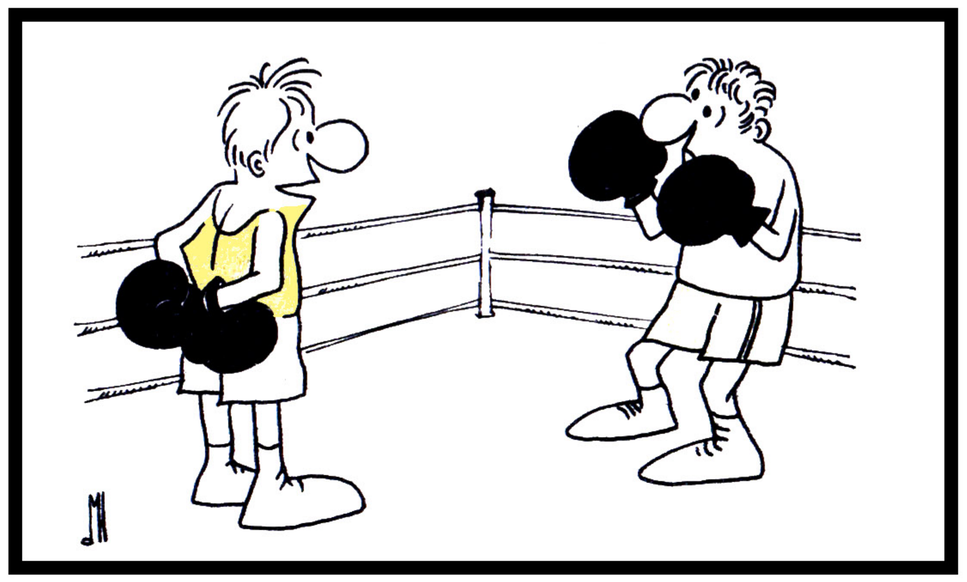

— Згоден на нічию.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

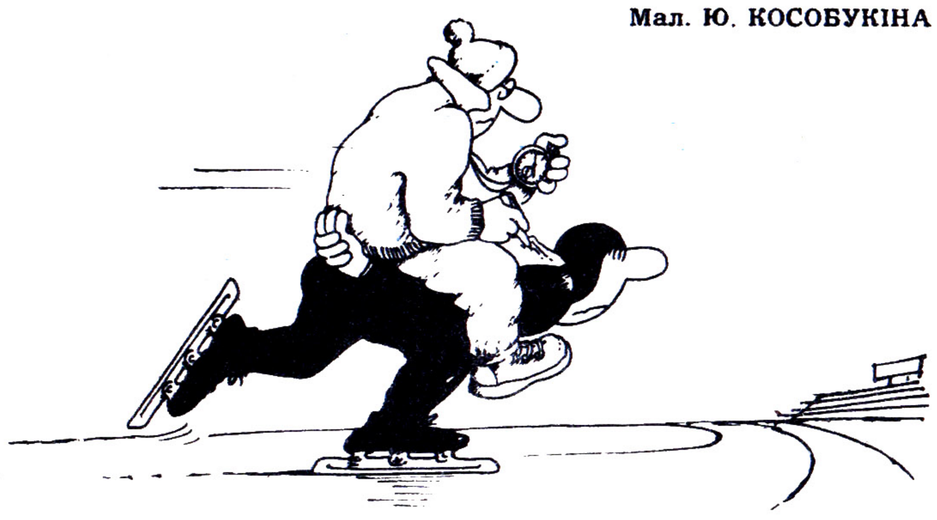

Без слів.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

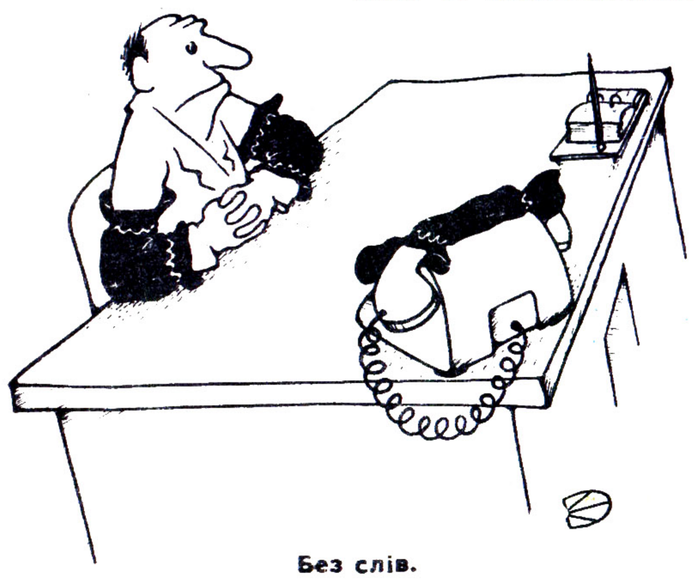

Без слів.

Мал. М. ЛИТВИНА

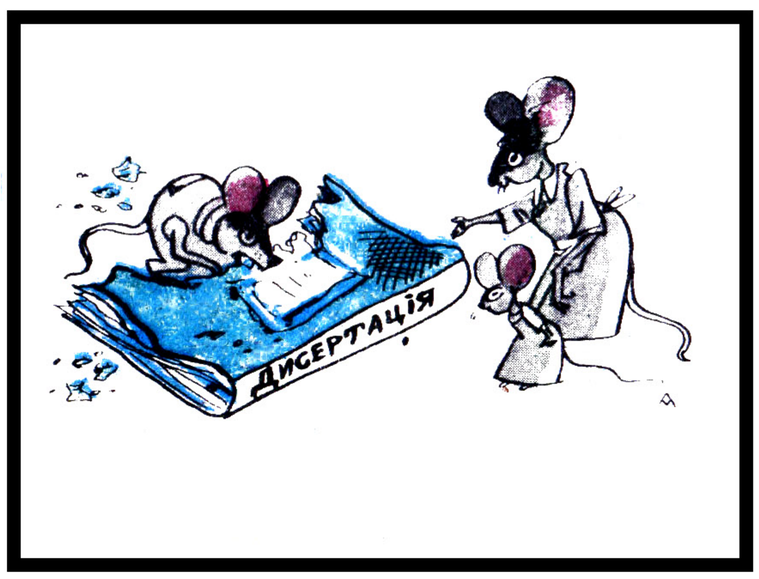

— Не заважай батькові закінчувати дисертацію.

Мал. А. АНДРЄЄВА (Херсон)

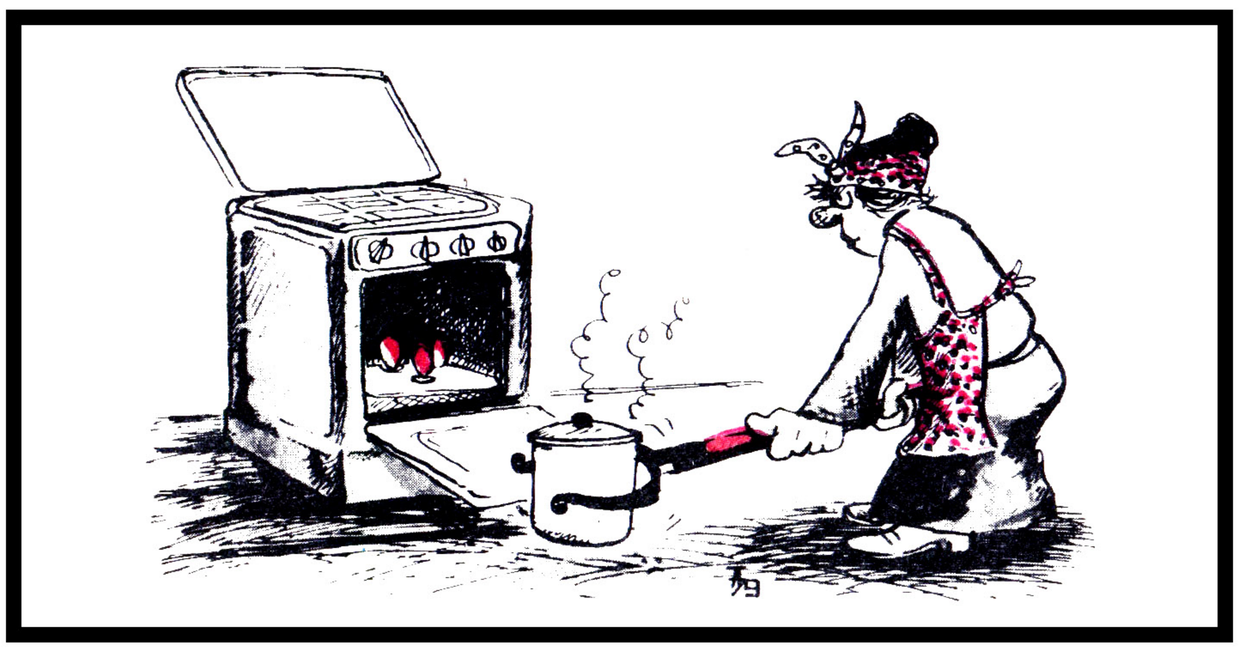

Без слів.

СПІЛКУЄМОСЬ

ГУМОРЕСКА

Подейкують, що люди нині майже перестали спілкуватись. Сидять у своїх квартирах перед телевізорами і носа не виткнуть не те що до сусідів, а навіть до найближчих родичів.

Авторитетно заявляю — брехня! Принаймні, я зі своїм сусідою спілкуюсь мало не щодня.

У перший же вечір я почув за стіною якийсь таємничий шурхіт і багатообіцяюче шарудіння.

— Міняє шпалери! — здогадався я. — Натякає, що людина зі смаком!

Недовго думаючи, я взяв на кухні ножа і, з годину погостривши його об трубу центрального опалення, повідомив йому, що готовий до розмови. На будь-яку тему!

Кілька днів він методично бив дірки. Удари відлунювали в усіх кутках моєї квартири і рухались уздовж стіни.

— Знайшов чим гордувати! — сказав я дружині. — Хіба у нас з тобою немає килима?

Я ввімкнув електродрель і повідомив сусіду, що я теж не ликом шитий.

Хоча наші смаки не зовсім збігались (на рев ста тисяч і одного шанувальника футболу я відповідав максимально підсиленими сучасними ритмами), напружений обмін інформацією тривав. Якогось вечора тишу за стіною розчахнули сердиті крики і тривалий жіночий плач.

— А він не одинак! — співчутливо подумав я.

Щоб дати йому зрозуміти, що і мене не обминуло це лихо, я дочекався догани на роботі і цілий вечір переконував свою дружину, що співчуття з її боку було б доречнішим за зловтіху і нарікання на власну долю.

З тиждень по тому ми відпочивали, а потім я спробував розширити площу нашого безпосереднього спілкування: протягом кількох днів шукав місце для шафи, що стовбичила під спільною стіною. Сусіда відгукнувся одразу: з півмісяця від нього долинав гуркіт, і вся моя квартира здригалась і двигтіла, як під час землетрусу.

Останнім часом я отримую додаткові відомості: щовечора у сусіди вищить циклювальна машина і чутно зосереджені удари молотка.

Сусіда — людина послідовна і влаштовується надовго.

Як бачите, ми майже все один про одного знаємо, крім, хіба, імен та по батькові. Але ж то такі дрібниці!

А вчора до нашого діалогу несподівано втрутився сусіда згори: залив півстелі і стіну на моїй кухні. Цікаво, що він хотів цим сказати?

Станіслав ПАВЛОВСЬКИЙ.

КОЛЮЧКИ ЗА КОМІР

● *Робота — не вовк? Чому ж її дехто так боїться?*

● *Ніщо нам не коштує так дорого, як чужа неввічливість.*

● *Пегас має крила. Проте чимало вершників їдуть на ньому підтюпцем.*

Людмила БУШКОВА.

Дали перцю!

Коли явно браковану річ пропонують купити за повну вартість, певно, навряд чи знайдуться охочі. А от коли нову і доброякісну річ видадуть за браковану і її можна придбати буквально задарма, охочі безперечно, можуть знайтися. Саме такі охочі знайшлися у м. Знам'янці, де з легкої руки заступника голови Знам'янського райспоживтовариства Цуцуран С. В. і робилася подібна уцінка якісних товарів. Про це до Перця надійшов лист.

Прокурор м. Знам'янки А. Є. Цуркан повідомив редакції, що факти про зловживання при уцінці товарів дійсно мали місце. Встановлено, що уціночна комісія, яку очолювала Цуцуран С. В., недбало ставилась до своїх обов'язків, внаслідок чого завідуючі шести магазинів допустили розкрадання на суму 16.500 карбованців. У ході документальної ревізії збитки у сумі 15.200 крб. уже відшкодовано. За матеріалами ревізії порушено кримінальну справу. А Цуцуран С. В. та головного бухгалтера Олійник А. Г. з роботи звільнено.

З листа виконуючого обов'язки голови правління Знам'янського райспоживтовариства А. І. Бевза додатково стало відомо, що за зловживання при уцінці товарів також звільнено з посад економіста по цінах Суржик І. М., товарознавця Проценко І. М., завідуючу відділом магазину № 171 Ткаченко М. І. За відсутність належного контролю за роботою по уцінці товарів постановою правління Кіровоградської облспоживспілки голову правління Знам'янського райспоживтовариства Ткаченка В. М. з посади звільнено.

ЦІКАВА КНИЖКА

Білялітературний жарт

Поет Микола Кропива
Сьогодні дивний трішки.
Сидить, очей не відрива
Він од якоїсь книжки.

В буфеті лине друзів сміх,
Миколі ж не до сміху.
Забув про пиво він. Притих
І лиш бурмоче тихо.

— Не може бути! Ти диви!
Я й не гадав ніколи!..
І навіть друзям Кропиви
Не зрозуміть Миколи.

Питають: — Колю, справді там
Щось є таке незвичне?
— Аякже, — він їм, — я ж читав
Словник орфографічний.

Володимир КНИР.

Мал. В. ШИРЯЄВА

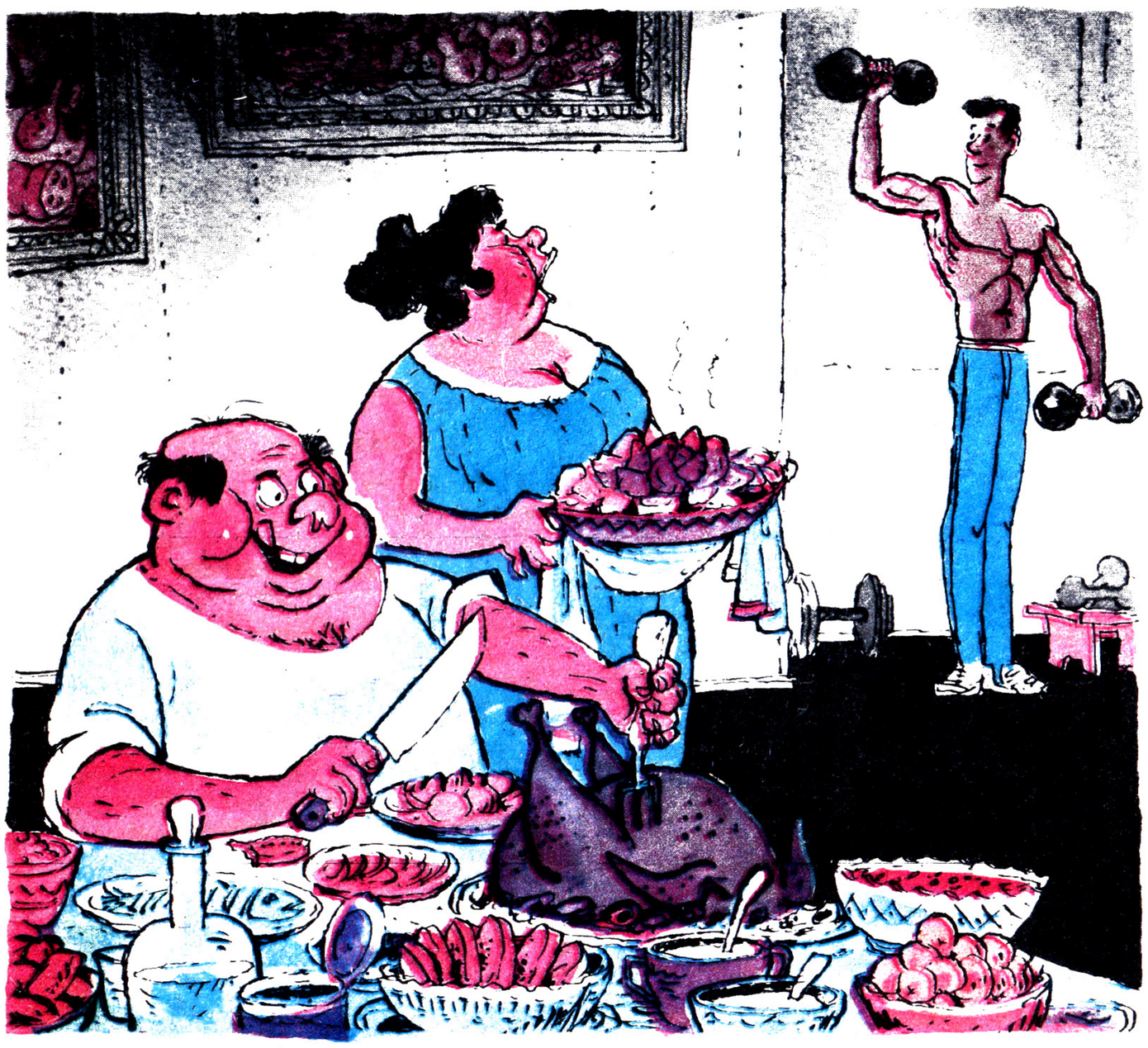

Сядь та поїж! Поглянь, на кого ти схожий!

ДОПОМОГЛИ АРХЕОЛОГИ

Директора радгоспу «Дворічанський», що в Дворічанському районі на Харківщині, Д. С. Безрука давно непокоїла одна думка.

Турботи були і великі й малі,
Та гризло одне бідолаху:
«Ну, що за споруда стоїть у селі —
Без вікон, дверей та без даху?
Мабуть, вже чимало минуло століть,
Пилюка осіла правічна.
Гукну археологів — може, стоїть
То цінність яка історична»...
...Отож, археологи кілька годин
Вивчали ту дивну споруду.
«Та це, — кажуть, просто сільський магазин,
За стилем — зразок довгобуду».
Директор скривився, як від жала бджоли:
«Іще одну маю мороку!
Згадав — будувать ми його почали
Ще сімдесят першого року».

Як добре, що тов. Безрук, нарешті, згадав. А жителі села Кам'янки і не забували, що вже дев'ятий рік будується новий магазин на 12 робочих місць. І кінця тому будівництву не видно.

Г. ГАРЧЕНКО.

Народні усмішки

У ПОШУКАХ ТАТА

Зайшов хлопчик у «Хвилинку». А там людей повно, гудуть, випивають, закушують.

— Гей, люди, ви мого тата не бачили? — кричить хлопець.

— А хто ж твій тато? — запитує один.

— Та такий самий пияк, як і ви! — відповів хлопчик і пішов шукати тата до іншої пивнички.

Повідомив Я. КРИВЕНЧУК.
смт. Тисмениця
Івано-Франківської області.

ХТО КОГО ВЕДЕ?

Іде п'яний вулицею і веде корову.

— Куди це ти бичка ведеш? — запитує сусід.

— Це не бичок, а корова, — пояснює той.

— А я в корови й питаю.

НЕ ДОРОСЛА

— Тітко,— запитує дівчинка в магазині,— навіщо ви так багато дріжджів купуєте, мабуть, пиріжки пекти будете?

— Та ні, пиріжки я в кондитерській купую, а дріжджі мені для іншого діла потрібні... От підростеш — дізнаєшся...

ЧИ БУВ РОЗУМ?

Іде п'яний дорогою, лається, до перехожих чіпляється.

— Що це з дядьком? — питає онук у бабусі.

— У народі кажуть: хто випиває — той розум пропиває, — відповіда бабуся онукові.

— А раніше був у нього розум? — допитується онук.

— Може, був, а може, й не було, якщо пиячити став, — сказала бабуся.

Повідомив О. ПОДОЛЯКА.

ЧИ ДОМА ІВАН?

Питає сусід у сусідки:

— Твій Іван дома?

— Ні, немає, а навіщо він тобі?

— Та я в нього троячку позичав, так оце прийшов віддати.

— Ну, то почекай, я його зараз погукаю...

Повідомив Ф. ТИМЧЕНКО.
м. Білопілля
Сумської області.

ЗНАВЕЦЬ

Приїхав на село збирач народної творчості. Знайшов він одну бабусю та й просить розповісти йому казки. Бабуся розказала одну, другу, третю. Збирач записує, аж піт з нього котиться. Подивилася на нього бабуся та й каже:

— Так мені тебе шкода, синочку... Краще ось на тобі книжку, їдь додому та не кваплячись сядь і перепиши собі. — І вона вийняла з скрині і подала збирачеві книжку «Українські народні казки».

Повідомив А. КОЛІСНИК.
м. Полтава.

Виставка ШИРЛЕТРЕБА

ДЛЯ ПОРІВНЯННЯ

Кожній господині приємно, коли гості, сидячи за столом, хвалять її кулінарні здібності.

— Який гарний пиріг!

— Таких пиріжків я ще не їв!

— Тістечка — язик проковтнеш!

Але гість нині пішов розпещений — його важко чимось здивувати. Тому радимо перед тим, як подавати на стіл домашні пироги, тістечка, поставити пряники «Північні», виготовлені на Знам'янському заводі продтоварів (Кіровоградщина). Скуштувавши пряник, горілий і гіркий на смак, гість буде в захваті від ваших кулінарних виробів.

Більше двох тисяч кілограмів таких пряників надійшло на нашу виставку.

Зекономимо на сірниках

Можна уявити настрій людини, яка стала господарем газової плити херсонського заводу «Металіст». Мало того, що вся вона у вм'ятинах, задирках, емалеве покриття нерівномірне — з напливами і плямами, плита має ще й дуже суттєвий недолік: щоб повернути ручку крана, треба мати велику силу.

Але, припустимо, вам таки вистачило сили повернути ручку і запалити пальник. Тепер приготуйтеся — ніякими силами вимкнути його ви не зможете. Треба викликати майстра, щоб пальник погасив. А поки той майстер прибуде, уявляєте, скільки сірників ви зекономите!

ЗАПРОГРАМОВАНІ ДІРКИ

Скільки неприємних зауважень доводиться вислуховувати хлопцям від мам і тат:

— На кого ти схожий?

— Тільки вчора купили штани, а вже наче їх корова жувала!

— Пояс перекособочився, нитки стирчать з усіх усюд!

— Знову дірки в кишенях?!

А от штани, пошиті чернівецьким швейним об'єднанням «Трембіта», дають можливість хлопчикам надійно захищатися від нападок дорослих.

— А це не я винен,— впевнено відповість хлопець,— це винні бракороби, які пошили ці перекособочені штани з дірками в кишенях.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

Шановний виставком! Оце одержав я 94 листи від маленьких дівчаток та їхніх батьків. Слізно благають вони мене допомогти — полікувати бідних ляльок «Люду» і «Олену». В однієї ляльки, мовляв, ліва ручка довша правої. Очі не заплющуються, наче вона безсонням страждає. А як уже заплющить, то ніяк її не добудишся — не хоче очі розплющувати. Перука відпадає, та й сама голова тримається на чесному слові. Аж страшно, загубить лялька голову!..

Так от, шановні члени виставкому, я, звичайно, лялькам чим зможу — допоможу, а ви полікуйте тих, хто ляльок калічить, бракоробів з Ворошиловградської фабрики іграшок від найстрашнішої хвороби у світі — безвідповідальності.

Лікар Айболить.

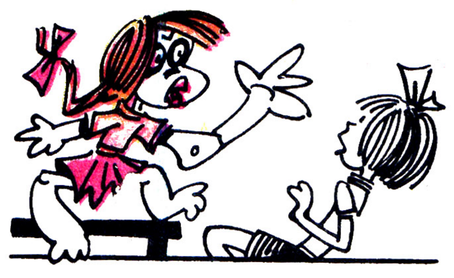

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

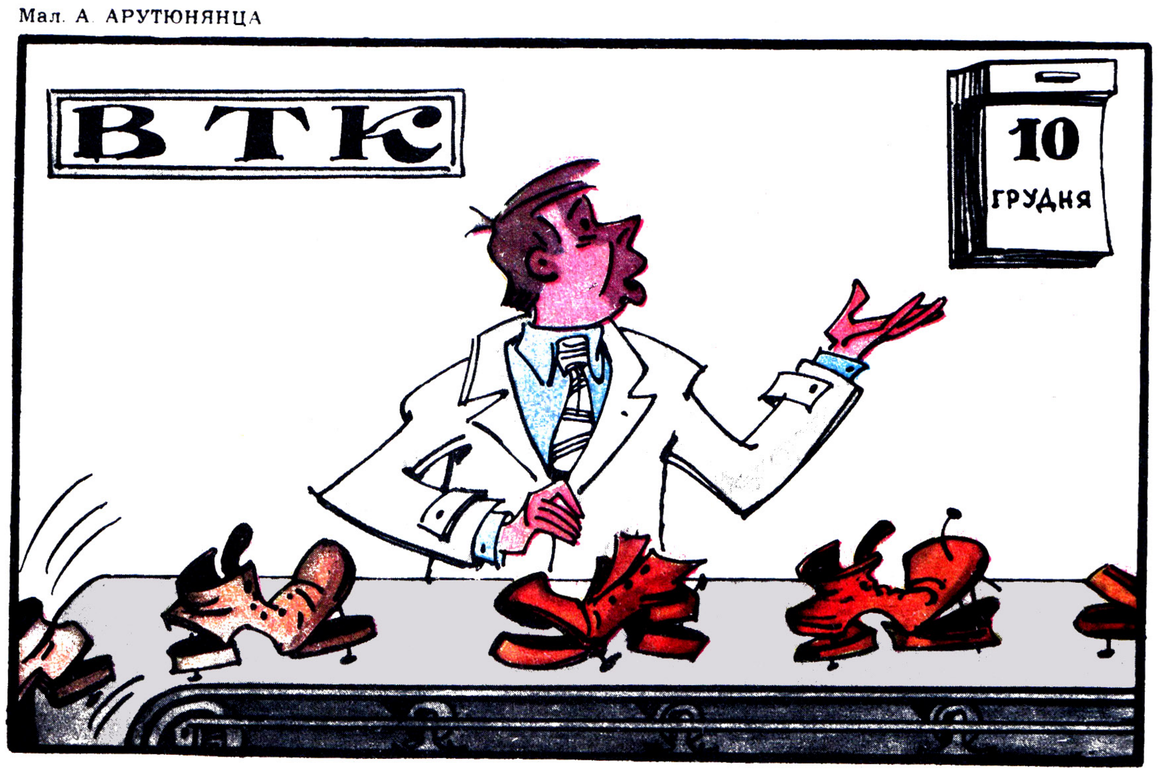

— Дивно, ще далеко до кінця місяця, а вже брак іде.

З навантаженням

Чимало дорікань викликає у покупців торгівля з навантаженням. Під виглядом «комплектів» бідному покупцеві часом підсовують явний непотріб. Але трапляється, що іноді «комплектна» торгівля і не позбавлена глузду. Взяти, скажімо, гантелі, які випустив Мелітопольський верстатобудівний завод, а облконтора «Спорттовари» надіслала їх на нашу виставку (516 пар). Вони такі, що страшно доторкнутися: вкриті іржею, в глибоких раковинах, облоях. Тільки і дивись, щоб руки не подряпати!

Тому виставком, порадившись, вирішив запропонувати їх покупцям у комплекті з носовичками, котрі виготовлені на Томашпільській швейній дільниці Вінницького виробничого об'єднання «Подолянка». 12 тисяч носовичків, які прибули на нашу виставку, все одно перекошені, отже попитом не користуватимуться. А для аматора гантельного спорту можуть стати у пригоді: загорне він ті гантелі в ці носовички і виконуватиме собі на здоров'я вправи.

ЧУДЕСА В РЕШЕТІ

— Усе ж таки недаремно саме решету приписують здатність сіяти чудеса, — міркували на Хорольській фабриці госпвиробів на Полтавщині.— А ми от випускаємо решета — і ніяких тобі чудес. Елементарна річ.

Міркували так, міркували, а коли люди над чимось довго розмірковують, то обов'язково народжується якась ідея. І на фаб иці народилась. І випустили тут вісім з гаком тисяч решіт, в яких замість дірочок були великі дірки, полотно — з рваними нитками, а дно час від часу випадало. Бере таке решето господарка в руки і мимоволі вигукує: «Чудеса!»

ОТ І ВІР ПРИКМЕТАМ!

Є така народна прикмета: як про когось десь згадується, то йому обов'язково гикнеться. З усією відповідальністю беремося спростувати це твердження. Бо якби справді щоразу гикали працівники Токмацького заводу металогосптоварів (Запорізька область), коли їх згадують, вони б і спати не могли від безперервної гикавки. Уявіть, 20 тисяч віконних завісів виготовили вони і всі браковані — перекошені, петлі заїдає. Як тільки відчинить вікно або кватирку новоселець, так і згадає бракоробів. Притому далеко не тихим і не зовсім добрим словом.

ПО СЕКРЕТУ

Хтось сказав, що коли таємницю знають навіть двоє, це вже не таємниця. Цю мудрість поклали в основу свого творчого пошуку працівники Ворошиловградського заводу. Вони виготовили партію замків «Секрет» з таким розрахунком, щоб ніхто не зміг із тим секретом упоратися. Замкнути ще можна, а ось відімкнути — то вже, пробачте. Навіть хазяїн ключем не відімкне.

З допомогою інспекції по якості нам вдалося трохи розсекретити метод виробничників, і ми, звичайно, по секрету, ділимося ним із читачем. Річ у тім, що деталі, які мають рухатися, зроблені з такими перекосами, що замок заїдає.

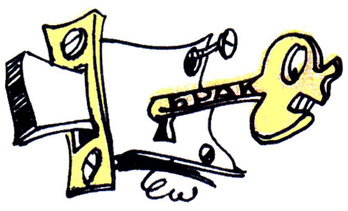

Спростування експертів

Цей двотумбовий письмовий стіл не може не викликати поваги. «Бідолаха, — подумає кожний,— скільки йому довелося пережити!» Набрякла деревина свідчить про те, що він мокнув під дощем або страждав при повені. Потертості і відколи — про те, що хазяї не дуже його шанували. Залишки лаку, глибокі тріщини — про солідний вік цього меблевого витвору. Ну, а густа іржа на ключах і петлях — зайве свідчення на користь усіх цих здогадок.

І лише експерти здатні спростувати ці припущення. Вони безпомилково засвідчать, що 53 письмові столи, котрі експонуються на нашій виставці, — нова продукція Барської меблевої фабрики (Вінницька область).

ШКІДНИКАМ пощастило

Недаремно компетентні фахівці стверджують, що в природі нашій усе збалансовано. Людина, щоправда, робить відчайдушні спроби змінити той баланс на свою користь. І коли їй здається, що вона перемогла, природа бере і підкладає їй якусь свинюку.

Взяти, скажімо, боротьбу із шкідниками в сільському господарстві. Людина винайшла такі страшні отрутохімікати, що різні шкідливі жучки-черв'ячки мають забути дорогу до фруктів та городини. І раптом шкідникам пощастило. Краматорський завод важкого верстатобудування виготовив 1275 ручних обприскувачів, які гарантують шкідникам повну безпеку. Річ у тім, що таким обприскувачем нічого обприскувати не можна, бо вся рідина з нього тут же витікає.

ВИХОВНИЙ МОМЕНТ

ГУМОРЕСКА

— Що ти робиш, тату?
— Читаю, синку.
— Що ти читаєш, тату?
— Гм-м-м... книгу.
— Яку книгу?
— Цікаву.
— А про що?
— Про... людей.
— Яких людей, тату?
— Різних, людей, синку.
— Добрих?
— Я сказав, різних.
— А навіщо читати про різних?
— Як би це тобі пояснити...
— Популярно, тату.
— Ну... Ти мені заважаєш, сину!
— Як це я тобі заважаю? Я ж тебе не чіпаю! І очей не затуляю...
— Ти відвертаєш увагу, сину. Я не можу зосередитися, зібратися...
— Куди, тату?
— Сину!
— Слухаю, тату.
— Г-м-м... Книга — це джерело знань, мудрості...
— То ти в мене зовсім не мудрий...
— Чому ти так вирішив, сину?
— Коли б ти був мудрим, і багато знав, то не читав би книгу, а трішечки погрався зі мною...
— Але... Я хочу знати більше, ніж знаю. Ще більше!
— Все-все?
— Все знати неможливо... Знання безмежне!..
— Як це?
— У світі існує так багато різних речей, що одна людина фізично не може знати все про все.
— А навіщо ж тоді читати? Адже все одно усього знати не будеш?
— Бач, синку... Книга — це найкращий учитель, порадник, друг...
— Як дядько Антон?
— Що дядько Антон?
— Учора ти казав йому, що він тобі найкращий друг.
— Коли?
— Коли ви пили з ним коньяк із кавою.
— Г-м-м... Каву з коньяком...
— Коньяк із кавою!
— Це не принципово, синку... Ми з дядьком Антоном...
— Ти йому сказав неправду?
— Як би тобі пояснити? Фігурально висловлюючись...
— Фігурально — це говорити неправду?
— Чому ж? Ти робиш невірні висновки, синку... Мислити треба глибше, логічніше...
— Як ти, коли кажеш мамі: «Знову не випрала моїх шкарпеток? Отже, ти мене не любиш».
Лясь! Лясь!
— А-а-а!..
— А тепер стань у куток! Знатимеш, як із батьком треба розмовляти! Виховуєш його, виховуєш, а воно бач, яке язикате росте!

Богдан ДЯЦЕНКО.

м. Київ.

ЮВІЛЕЙ ПОЕТА

Скромняга цей, підкорювач Парнаса
Сьогодні винуватець торжества;
Минає тридцять років з того часу,
Як в початківцях він перебува.

РОЗСМІШИВ

Із ресторану «Хвиля» чути сміх:
Відвідувач один там розсмішив усіх, —
Ви бачили такого дивака:
Прохав у ресторані... молока?!

ВЧИЛИ...

Агроном в колгоспника Микити
Запитав, куди везе той жито.
— Звісно в поле, — відповів Микита, —
Але це пшениця, а не жито.
Червоніє агроном Данило:
— Знаю, знаю, — ми й пшеницю вчили...

НІЧ СТОРОЖА

Коротенькі літні ночі, —
Мірка в сторожа своя, —
Ледве встиг заплющить очі, —
Глип: вже сонечко сія!

Анатолій ГУРТОВЕНКО.

с. Бесідівщина
Гребінківського району
Полтавської області.

Мал. Є. МИЛУТКИ

— А це квіти од вдячних покупців.

Вісті з того світу

ТЕЖ РЕКОРДСМЕН

Американець Глінн Вольф одружувався 22 рази і став, так би мовити, чемпіоном світу за кількістю шлюбів. Найдовший із них тривав п'ять років, найкоротший — п'ять днів. Недавно на 72-му році життя, невгамовний Глінн одружився 23-ій раз, на 21-річній дівчині, «поліпшивши» тим самим своє попереднє «досягнення».

ЖЕРТВА МІСЦЕВОГО ПАТРІОТИЗМУ

Під час одного матчу в провінції Мендоза (Аргентіна) футбольний суддя Педро Кастеліні відмовився призначити одинадцятиметровий удар у ворота супротивників місцевої команди. Одразу ж після матчу суддя був заарештований тамтешньою поліцією. Стисле формулювання звинувачення, висунутого проти нього місцевими патріотами з поліції, зводиться до такого: «Збудження громадського незадоволення недолугим суддівством».

З НАДІЙНОЮ ГАРАНТІЄЮ

Одна нью-йоркська фірма, яка займається вивозом сміття, так рекламує свої послуги клієнтам: «Якщо ви будете незадоволені нашою роботою, то ми гарантуємо, що повернемо вам сміття удвічі більше».

У генерала негаразд із зубами. Все інше ніби у нормі — він, переказують, ще й тепер, у свої 58 років регулярно займається спортом, на серце не скаржиться і взагалі нічим іншим не хворіє. А от із зубами щось не те коїться. Коли б іще йшлося про якогось звичайного собі генерала, то можна було б про ті зуби й не згадувати. Але ж ідеться про Бернарда Роджерса, колишнього командуючого сухопутними силами Сполучених Штатів Америки, а нині верховного головнокомандуючого об'єднаними збройними силами НАТО в Європі.

БЕРЕЖІТЬ ЗУБИ, *ГЕНЕРАЛЕ!*

Останнім часом до тих генеральських зубів прикута пильна увага кореспондентів і оглядачів. От, наприклад, кореспондент газети «Нью-Йорк таймс», розповідаючи про засідання групи експертів у штабі НАТО, які рекомендували розмістити в Західній Європі майже 600 нових американських ракет із ядерними боєголовками, пише, що генерал Роджерс слухав ті рекомендації «стиснувши зуби». Кореспондент же західнонімецької газети «Вельт» присягається, що Роджерс при цьому «скреготав зубами». Бо ж генерал не може погодитися на таку мізерну кількість ракет — апетит у нього значно більший. Тому-то зуби його «стискаються» і «скрегочуть» самі собою.

Спробуємо зробити так, як це водиться в медицині — складемо хоча б побіжний анамнез, як ото медики іменують дані про умови життя хворого, про спадковість, перенесені ним хвороби, шкідливі звички тощо. Словом, про все, що може пролляти якесь світло на його хворобу.

Щодо генералового життя, то, в даному випадку, слід звернути увагу на такі його етапи. Пройшов школу найзаповзятішого мілітаризму. Теоретичну — у військовій академії у Вест-Пойнті, цьому закладі для привілейованих; практичну — в Кореї та у В'єтнамі. Потім командував 24-ю піхотною дивізією американських військ, розташованою у ФРН, у місті Аугсбурзі. Тут Роджерс уже набував спеціального «європейського досвіду».

Щодо спадковості, то це насамперед — шалений антикомунізм. Було ж від кого генералові його успадковувати! І в цьому нема великого дива, коли з уст генеральських вискакують на світ білий «сентенції» на зразок: «Європа може ще завдати нам чимало клопоту, бо надто вже вільно почуваються тут комуністи!»

Що ж до перенесених хвороб, то їх, власне, й перенесеними вважати не можна, бо ними генерал і тепер хворіє. Взяти хоча б вельми небезпечну «форрестолову» хворобу, названу так по імені першого шефа Пентагону Джеймса Форрестола. Той недоброї пам'яті вояка так залякував усіх «радянською загрозою», що саме від того остаточно з глузду з'їхав, і, сприйнявши сирену пожежної машини за гуркіт радянських танків, вискочив із вікна психіатричної лікарні. Роджерс, щоправда, із вікна ще й не пробував вистрибувати, але з отією вигаданою «радянською загрозою» носиться, як чорт із писаною торбою, залякує усіх нею з особливим запалом.

Що ж до шкідливих звичок, то найбільше генералові до вподоби дивитися на світ крізь мілітаристські окуляри й міряти все на мілітаристський аршин. Якби йому повну волю дати, то поставив би «під ружжо» геть усе населення Сполучених Штатів гамузом. Дійшло до того, що войовничий генерал розробив проект нового закону про військову повинність, яким оголошується військовозобов'язаним усе жіноцтво США віком від 18 до 45 років. Навіть для бувалих мілітаристів із Пентагону це вже видалося надмірним.

От із таким, висловлюючись мовою медицини, анамнезом прийшов генерал Бернард Роджерс у штаб-квартиру НАТО на найвищу посаду. І цьому тут шалено зраділи. «Кращого кандидата не можна було б і підшукати», — захоплено писав бюлетень «НАТО рев'ю». Навіть Адальберт Вейнштейн, західнонімецький військовий оглядач і особистий друг Франца-Йозефа Штрауса, дізнавшись про призначення Роджерса, радісно вигукнув:

— На нього можна цілком покластися!

Перебравшись у штаб-квартиру НАТО, генерал одразу ж показав зуби: переглянув військовий кошторис цього блоку і заявив:

— Мало! Двісті мільйонів, і жодним доларом менше!

Можна собі уявити, як скреготав він зубами, коли народи Данії, Норвегії та інших країн НАТО виступили проти дальшого зростання військових асигнувань, проти дальшої небезпечної гонки озброєнь.

Нині генеральські зуби піддаються неймовірним випробуванням. Ще б пак! Нові миролюбні пропозиції Радянського Союзу світ зустрів із радісним сподіванням. Народи чекають дальшого поглиблення розрядки, приборкання гонки озброєнь, доповнення розрядки політичної розрядкою воєнною. Тут можна уже й без свідчень кореспондентів уявити собі, що діється із генеральськими зубами, як їм дістається! Нові радянські миролюбні пропозиції! Це ж спроба розколоти НАТО! — волає Роджерс.— Вивід 20 тисяч радянських військовослужбовців і 1000 танків із території НДР! Це ж навмисний тиск на нас! — кричить він.

Прочитавши в американській газеті «Крисчен сайєнс монітор», що радянські пропозиції викликали жваве обговорення серед союзників США по НАТО, генерал уже зовсім розпасіювався. Жодних обговорень, репетує він, відхилити ті пропозиції — та й годі!

Але, на щастя, не все від генерала залежить. Навіть якщо він і зуби собі поламати ладен. Можна навіть сказати, що перешкодити потягові народів до миру й безпеки генералові просто-таки не по зубах. У час, коли людство прагне до здорової міжнародної атмосфери, генералові не завадило б про своє дорогоцінне здоров'я більше дбати. Бо, чого доброго, можна зовсім без зубів зостатися.

Я. ВАЛАХ.

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

— Поздоровляю, ви наш мільйонний відвідувач.

Мисливські усмішки

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

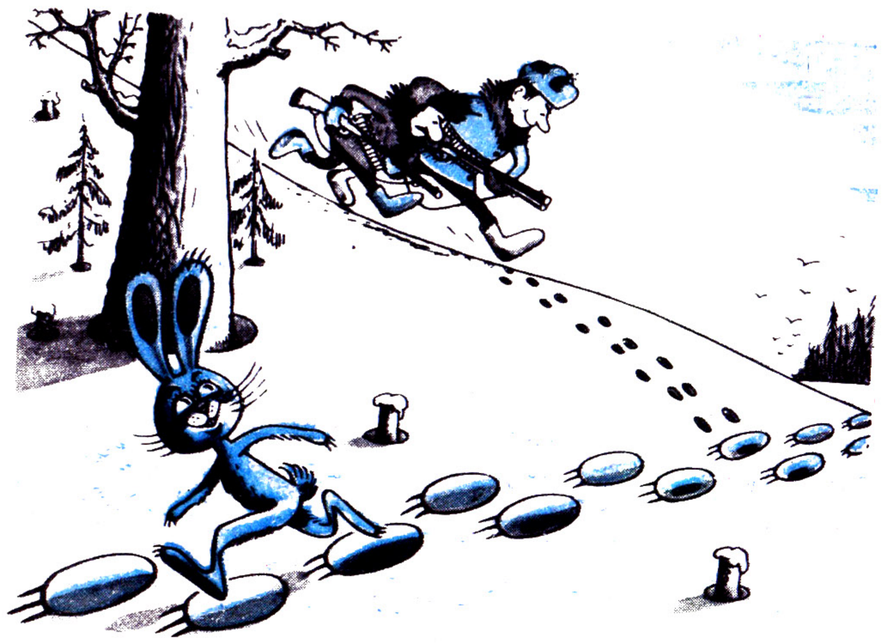

Без слів.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

Без слів.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— А дружина кролика обіцяла на обід приготувати.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Давай заглянемо сюди. Може, хоч у них є дичина?

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

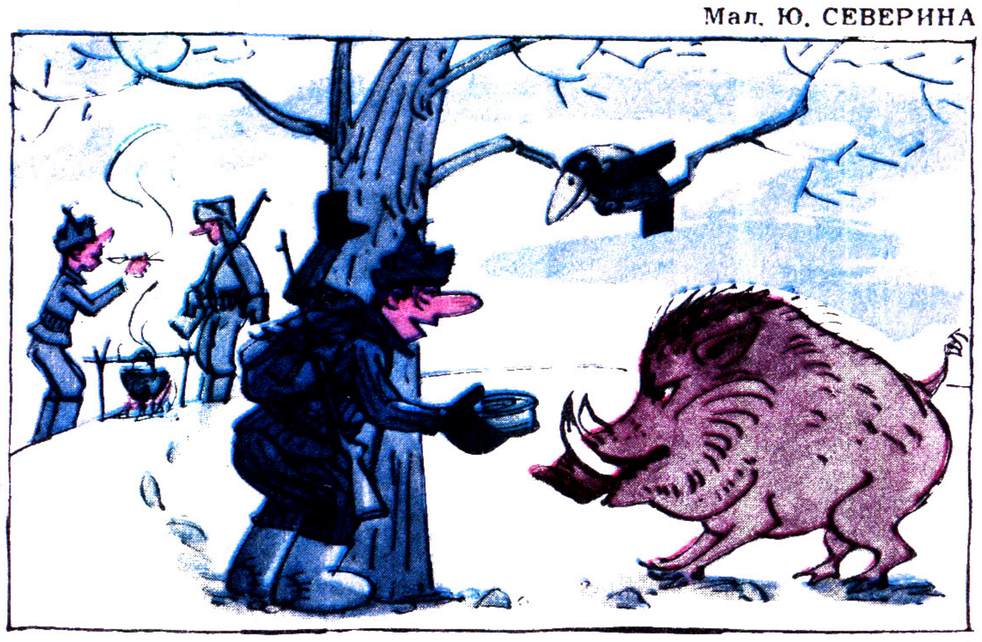

— Будь другом, відкрий консерви.

СПРАВЖНІЙ МУЖЧИНА

ГУМОРЕСКА

Микола Гриценко — високий, широкоплечий, вродливий хлопець років двадцяти чотирьох — з нетерпінням подивився на годинник. Потрусив рукою, знову подивився. Ні, годинник не зупинився. Було ясно, що його однокурсниця по інституту Світлана запізнюється вже на вісім хвилин.

Він нервово заходив навколо лави, потім утупився поглядом у вхід до парку. Ні, не вона! Ох, ця звичка запізнюватись!..

— Вибач, будь ласка! Я більше не буду! — Вона смішно зморщила носик. — Яка у нас програма на сьогодні?

— Давай погуляємо в парку. Чудове повітря... Поговорити треба. — І хлопець глибоко зітхнув, ніби йому не вистачало повітря.

Світлана прикусила нижню губку і дуже серйозно подивилася на нього. Потім весело й безтурботно кинула:

— Гаразд! Пропозиція приймається!

Вони звернули в алею. Тут майже не було людей. Руде осіннє листя шурхотіло під ногами. Микола знову тяжко зітхнув.

— Чого зітхаєш? — запитала Світлана.— Щось хочеш сказати?

Промовчали.

— Свєто! Ми з тобою зустрічаємось два роки. І якось жодного разу не поговорили... серйозно. Справа в тому, що я... Я давно...

— Ну, говори! Чого ж ти замовк? Сміливіше!

— Та я... Вже... Я.... Тебе... — Під її лукавим поглядом хлопець зовсім розгубився.

— Ти, мабуть, хочеш сказати, що ти мене кохаєш?

— Так! Моя рідна! Так! — і він долонею витер піт із чола.

— Не можеш без мене жити?

— Не можу... — протяг Микола.

— Ну от, дурненький, і сказав мені все... І зовсім це не страшно! А тепер поцілуй мене... Ти в мене справжній мужчина. Дужий, мужній, рішучий! — Веселі бісики промайнули в її очах.

— Так! Я не можу без тебе жити і... хотів... хотів...

Микола знову замовк.

— Ну, що ти, ріднесенький! Сміливіше! Ти ж мужчина, а мужчина — це від слова мужність! Я ж тебе люблю і теж без тебе не можу жити... Але ж ти сказав мені не все?

— Я... Хочу... Давай поберемося! Прошу твоєї руки!

Світлана захоплено вигукнула:

— Тепер я твоя наречена!

— Яка ти у мене розумниця,— гаряче прошепотів Микола.

— Батькам скажемо на цьому ж тижні, правда? Чого тягти? А тепер ти мені подаруй букет осіннього листя. Невеличкий, скромний. Ну, хоч чотири листочки.

Микола заходився трусити каштанове дерево і на хвилину випустив із поля зору дівчину.

Тим часом до Світлани підійшли троє. Вони були напідпитку.

Один з них бовкнув:

— Диви, яка чувиха шикарна!

Двоє інших зареготали.

— Шикарна, так пригорни її, — пропищав маленький і червонопикий.

Здоровило розставив руки:

— Іди, баришня, я тобі вліплю такий поцілунок! — Він зробив крок до Світлани.

— Не підходь, — крижаним тоном промовила та.

— Давай, Стьопо! — гукнув третій, з довгим неохайним волоссям.

Микола, почувши шум, хотів кинутись на допомогу Світлані, та ноги прикипіли до землі. Він не міг зрушити з місця. Раптом дівчина ребром маленької твердої долоні вдарила хулігана по шиї.

Той зойкнув і впав, як підкошений.

Двоє п'яних остовпіло дивилися на дівчину.

— Один своє вже дістав. Гей, ви! Забирайте його і геть звідси!

Лобурі підхопили товариша і потягли по алеї. Той, трохи очунявши, раптом заволав:

— Убивають! Нападають!

— Тихше ти! Бо ще раз вріже, — сказав малий, і вони зникли.

— Любий, де ти? Іди сюди.

— Ой, мені погано, — промовив Микола і вийшов з-за дерева.

— Що з тобою?! — стривожилась дівчина.

— Нічого... Вже пройшло...

Світлана притулилась до нареченого і прошепотіла:

— Як добре, що ти у мене є! Сильний, мужній! Справжній мужчина!

Валер'ян ЄСЬКОВ.

м. Харків.

ПЕРЧЕНЯ

Сторінка для дітей

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

НЕНАЖЕРА

Від вугілля й до
соломи —
Поїдає все без втоми
Ненажера невеличка...
Відгадайте, що це?

(ежиЦ)

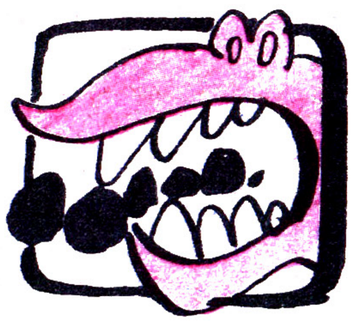

ХИТРЕ СЛОВО

Тим воно хитре, шановні малята,
Що й навпаки його можна
читати.
Загадку цю відгадати не важко:
Слово це — назва чогось...
в шийці пляшки!

(жодоЖ)

Євгенія КАРАМІНА,
Микола РОЗУМНИЙ.

ОБРАЗА

Ну, ну, не хлипай, бідолахо,
Помастим йодом і мине...
— А у ко-та на ла-пах цвя-хи,
Він ла-пав цвяхами ме-не!..
— Нічого, осьде шмат бинта...
Навіщо ти займав кота?
— А я кота і не займав.
Я так, за хвіст його тримав...

Інна КУЛЬСЬКА.

ХАЙ БАРСИК ПІДРОСТЕ!..

Це не Іванко, а заморока. П'ять рукавичок загубив узимку. Не щастить хлопчикові з рукавичками. Та хіба тільки з ними! Ручки, олівці, зошити, навіть книжки губить!

Скільки мама не вчила, як не наказувала берегти свої речі — все одно... Пообіцяє — і тут же прийде з вулиці, наприклад, без кашкета.

— Що мені, розгубо, з тобою робити? — бідкається мама.

Мовчить Іванко. Знає, що обіцяти вже соромно.

А нещодавно приніс він маленьке цуценятко.

— Це навіщо? — запитала мама.

— Це Барсик... Мені подарував дядько Петро. Житиме в нас, а я навчу його знаходити речі, які загублю...

— Ну, побачимо, що з того вийде,— усміхнулася мама.— Тільки попереджаю: сам водитимеш песика на прогулянку.

— Гаразд, мамо,— відповів Іванко і справді щодня бігав гуляти з Барсиком.

Але одного разу Іванко прийшов додому без свого друга.

— Де ж Барсик? — запитала мама.

— За-за-губив, — шморгнув носом хлопчик, готовий розплакатися.— Я грав у футбол, а він бігав поряд, заважав, то я його... прогнав, і він десь подівся...

— Я так і знала! — сплеснула долонями мама. Їй теж стало шкода веселого песика.

У цю мить обоє почули скавуління.

— Барсик! — крикнув Іванко і метнувся відчиняти двері.

Взявши Барсика на руки, Іванко сказав:

— Пробач мені, песику. Я тебе ніколи не скривджу...

І до мами радісно:

— Бачиш, мамо, Барсик сам знайшовся. Тож і мої речі навчиться знаходити. Хай тільки підросте!

Андрій КОЦЮБИНСЬКИЙ.

КОЖУШОК

Доки Настя кожушок
Кошеняті шила,
То зима сади, ставок
Снігом притрусила.

А з маленького Пушка
Виріс кіт нівроку:
Не натягнем кожушка,
Маємо мороку.

Кіт ображено мурчить
Ще й хвостищем хвиця:
— Я ж бо, кіт,
сибірський кіт,
Не якась там киця...

Та, подумавши, Пушок
Нявкнув: — Не журіться!
Не налазить кожушок —
Буде рукавиця.

Марія ЧЕПУРНА.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Ні за які гроші

ГУМОРЕСКА

— От і пішли ті шестеро до полюса на лижах. Рюкзаками нав'ючились, як верблюди. Його, такий рюкзак, і по сухому нести не захочеш, а то ж по льоду. Я б ні за які гроші не пішов!

ВІН задумливо дивиться в одну точку, потім чухає потилицю і підозріло додає:

— А може, їм грошову винагороду яку пообіцяли? Грубі гроші, га?

...Ще в XIII столітті в одному норвезькому літературному пам'ятнику були написані такі слова: «Людина створена для того, щоб іти туди, де найважче і найнебезпечніше».

Але ВІН не знає про це, а коли б і знав, то не зрозумів би: «нащо?» — ВІН — хоч і людина в біологічному розумінні, хоч і «гомо сапієнс», але психологія у нього пінгвіняча. Того горьківського пінгвіна з «Пісні про буревісника», що ховав своє жирне тіло від небезпек справжніх і вигаданих.

Іде спортсмен на мотоциклі по вертикальній стіні. ВІН стоїть, хитає головою, прицмокує:

— А я ні за які гроші б не поїхав.— Потім задумується і додає: — Цікаво, скільки він має на місяць? Повинні ж якусь надбавку платити за шкідливість, бо одне діло — їздити по горизонталі і зовсім інше — по вертикалі.

Кінохроніка показує, як «зв'язка» альпіністів поволі піднімається вгору, штурмує семикілометровий пік...

ВІН спідлоба дивиться на екран, і в ЙОГО очах намагання збагнути щось потаємне:

— Ну, чого вони туди подерлися, хто б їх спитав? Я так ні за які гроші не поліз би. Куди, чого, за чим? Що мені — на рівній землі погано?

І тут в ЙОГО очах згущується запитальна підозра:

— Невже їм ніяка грошова премія не належить? Не може бути, щоб ніяким наваром не пахло.

Але найбільше, звичайно, доймають ЙОГО цікавість космонавти. От вони літають на своїй орбіті тиждень, місяць, два, три, півроку... Кожного вечора по телевізору розповідають про свій політ. Проте їхні розповіді не задовольняють ЙОГО цікавості. Непокоїться ВІН іншим:

— Як ви думаєте, скільки їм нараховують за такий політ? І скільки, взагалі, одержують космонавти?

Я не витримую:

— Нараховують їм командировочні. День запуску ракети і день приземлення корабля — один день. Готельних їм не платять, бо квитанціями про те, що вони жили в готелі, все одно в космосі не розживуться. Дорога: земля — космос і космос — земля — теж не оплачується. Отже — добові. Тільки добові.

ВІН спершу не сприйняв моєї іронії, бо в ЙОГО голові не вкладається: «Як можна жартувати такими речами, як система оплати і матеріальне стимулювання?»

Але потім спохвачується:

— Ні, ви щось не те говорите. Добові, добові... Одна справа на землі, інша — в космосі. Тут щось не так. Щодо мене, то я б ні за які гроші не крутився б там на орбіті, але...

І тут я бовкаю вже таку явну дурницю, що ні на які вуха не налазить:

— Розумієте, там доба не така як у нас. Влетіли в тінь планети — ніч, вилетіли на освітлений сонцем бік — день. От вам і доба. Як виток, так і доба, як виток, так і доба! А виток вони за сорок п'ять хвилин роблять.

Мені хочеться відкусити власний язик за те, що він змолов таке, але мій співрозмовник клює на цю дурницю, як голодна риба на черв'яка:

— А-а-а! Це інша справа. За такі гроші можна літати.

ВІН замислюється. Тепер невідомість не мучить ЙОГО. ВІН зрозумів, що є таки «якісь гроші», за які люди роблять чудеса.

Наш відомий радянський полярник Герой Радянського Союзу Іван Дмитрович Папанін якось сказав: «Кожна людина мусить мати свій Полюс».

Справді, у кожного Полюс свій...

Один сідає у гумовий човен і без прісної води, без продовольства, перепливає на ньому океан.

Інший спускається в глибочезну печеру і в повній темряві, в гнітючій тиші, без будь-якого зв'язку із зовнішнім середовищем, живе там півтора року.

Третій піднімається на сотні кілометрів над землею в крижане безмежжя космосу...

«За які гроші» вони це роблять?

«За які гроші» люди спускаються в завалену, загазовану шахту, щоб врятувати гірників?

«За які гроші» підпливають до палаючого танкера, щоб зняти з нього команду?

«За які гроші» лікарі прищеплюють собі чуму?

«Людина створена для того, щоб іти туди, де найважче і найнебезпечніше», — написано в старовинному норвезькому літературному пам'ятнику. А от «за які гроші» вона повинна йти туди, де найважче і найнебезпечніше, там не написано.

Дарма, ми й так це знаємо.

Ми знаємо, що океан перепливається на самоті для того, щоб сказати решті людей: «Ви можете! Ви можете все! Бачите, я зміг, отож і ви зможете. Отже, коли станеться катастрофа на морі, не лякайтесь, не розгублюйтесь, боріться! Не вішайте носа і не опускайте вуха, я переміг, і ви переможете!»

І тривале перебування на самоті в печері — теж свідчення незламності духу і волі людини. Доказ того, що, мобілізувавши всі свої сили, всю свою волю, людина не збожеволіє, виживе, врятується, хоч би в які важкі і небезпечні умови вона потрапила..

І космічне все стає земним. Космонавт все віддає людям, від довготривалого прогнозування погоди до виявлення косяків риби в океані.

Все віддається людям у цілому, бо у кожного зокрема свій Полюс.

«За які гроші?» Та за ті, що в кожної справжньої людини, за свій Полюс, говорено ж... В одного серед розбурханих стихій, а в іншого — в тиші бактеріологічної чи якоїсь там іншої лабораторії.

— Ну, добре. А за які гроші?

— Господи, знову за рибу гроші! Набрид, як гіркий хрін, причепився, як реп'ях. Однаково тобі цього не зрозуміти.

А між тим, коли підійти з іншого боку, мені ЙОГО шкода. Ви звернули увагу на ЙОГО слова, коли зайшла мова про космічні «добові»? Тоді ВІН сказав буквально таке:

— А-а-а! Це інша справа. За такі гроші можна літати.

Це значить, що за певних умов, у грошовому обчисленні, і ВІН готовий на риск.

А тепер уявімо собі на хвилинку, що хтось сказав ЙОМУ, буцімто важкоатлети штовхають штангу у розрахунку: один кілограм — один карбованець.

І ВІН повірить. І жадоба ЙОГО охопить. І ВІН зопалу, нетренований, вхопиться за штангу. І надірве собі пупа. Шкода...

Що, це маловірогідно? Справді... І все-таки мені ЙОГО шкода. Шкода за те, що ВІН ні за які гроші ніколи не купить СВОГО Полюса.

Микола БІЛКУН.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— У нього, мабуть, імпортний мотиль.

— Маю завдання інституту громадської думки провести опит на тему, які джерела ваших прибутків?

ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

Малюнки з журналів: «СТИРШЕЛ» — Софія, «РОГАЧ» — Братіслава, «ПАВЛИХА» — Любляна, «ШПИЛЬКИ» — Варшава, «ШТЕРН» — Гамбург, «ФРАНС ДИМАНШ» — Париж.

Без слів.

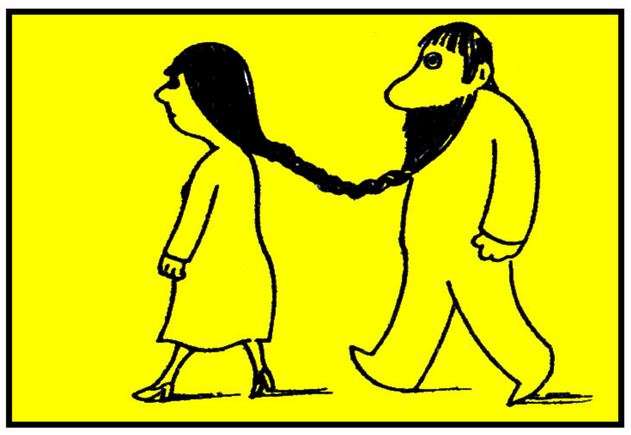

Без слів.

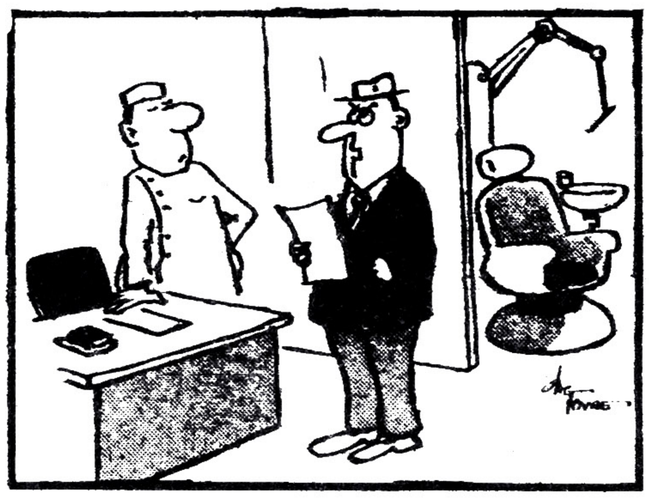

— Чи не забагато ви берете за пломбу? За ці гроші я міг би відремонтувати свою квартиру.

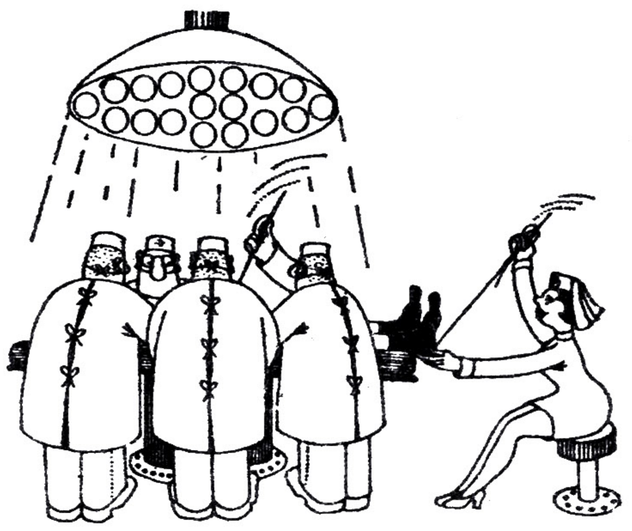

Без слів.

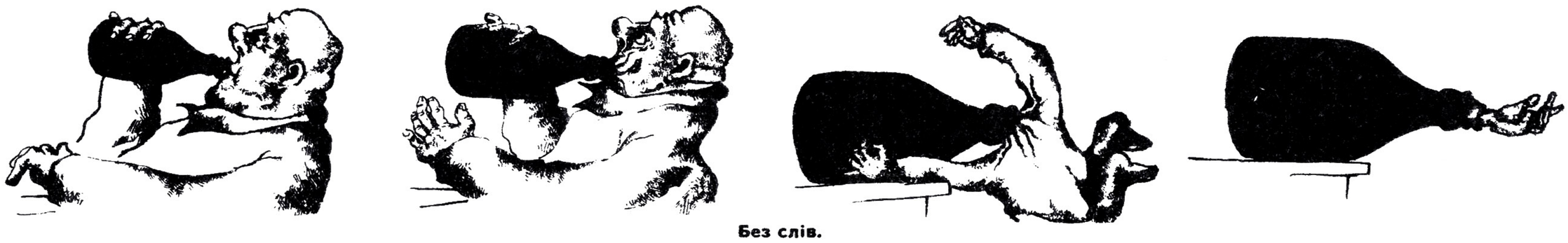

Без слів.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

Ми звикли, що Дід Мороз та Снігуронька приходять до нас, одягнені у білосніжне вбрання. В Олександрії довго хизуватися таким нарядом їм не вдасться. Тут лише з труб Байдаківської та Димитрівської брикетних фабрик вилітає щодоби понад сотню тонн сажі. А всього, за даними санепідстанції, підприємства виробничого об'єднання «Олександріявугілля», в яке входять обидві фабрики, викидають в атмосферу за двадцять чотири години близько 800 тонн шкідливих відходів. Це тому, що на цих підприємствах реконструюють в першу чергу те, що впливає на виконання плану, а до чистого повітря руки не доходять.

Так що олександрійським Дідові Морозу та Снігуроньці радимо вбиратися у щось сіреньке.

В. ГРИГОР'ЄВ.

Кіровоградська область.

Таки правда, що краще один раз побачити, ніж сто разів почути. Ми, приміром, знали, що асфальтована вулиця чи дорога краща від грунтової. Наш колгосп навіть уклав із Новоодеським райміжколгоспшляхбудом договір на асфальтування одного кілометра вулиці в селі Троїцькому. Проте по-справжньому перевагу асфальту над грунтівкою відчули лише після того, як міжколгоспшляхбуд покрив ним кілька сот метрів і кинув роботу. На отих кількох сотнях — хоч яйце коти, а далі — ні пройти, ні проїхати.

Щоправда, шляховики обіцяють виконати роботу в повному обсязі, але краще, все-таки, один раз побачити діло, ніж сто разів — почути слово.

Г. РЕШЕТНИК.

Миколаївська область.

З'ЯВИВСЯ ПОТІМ ГАБДУЛХАЙ

(За татарським гумористом Шаукатом ГАЛІЄВИМ)

За керівництво
Взявсь Ахмет.
Сказав:
— Це що за кабінет?
Підлогу
Перефарбувати!
Стільці
Місцями поміняти!
Ще прорубати слід
Вікно,
Та ширшим буде
Хай воно!
...Став іншим кабінет.
На славу!
Та це поліпшило
Це справи.

Минув лише
Один квартал —
У руки взяв кермо
Камал.
Камал, звичайно,
Не Ахмет.
Зирнув.
— Це що за кабінет?
Що за гардини
На вікні?
Що за картини на стіні?
...Став іншим кабінет.
На славу!
Та не поліпшило
Це справи.
І видали новий

Наказ,
Що керувати йде
Гаяз.
Гаяз розгін з нальоту
Взяв.
— Хіба це кабінет? —
Сказав,
Почервонівши
На лиці.
...Знов переставили
Стільці.
...З'явився потім
Габдулхай...
З початку вірш цей
Починай.

Дмитро СОЛОДКИЙ.

Літературна пародія

МАРШОВА ПІСНЯ

Ще хвилину! Хай доспіє
сонце в жерсті кукурудз...
— Рядовий Гомер, заспівуй!
Підтягнутись! Кроком руш!

(Борис НЕЧЕРДА, збірка «Танець під дощем»).

Ще хвилину! Хай доспіє
сонце в жерсті лободи....
Рядовий Гомер, заспівуй
«Іліаду» Нечерди.

Олександр АСТАФ'ЄВ.

м. Тернопіль.

АФОРИЗМИ ТА СМІШИНКИ

● *На радість місцевим півням, партія продаених населенню будильників мала дуже низьку якість.*

● *Люди з холодним серцем уміють знаходити для себе в житті тепле місце.*

● *Зосередивши увагу на пошуках підтексту твору, не збагнув його провідної думки.*

● *Часто заявляв: «Я своє візьму!» А брав здебільшого чуже.*

Борис МИРОНЕНКО.

Страшне перо НЕ В ПУСКА...

«Доручить голові колгоспу узнать, коли вкрадено ділового дуба і інші подробності в день чи в ночі.

Може сторож був на посту без собаки п'яний бо не гавкав про що написано подробно в анонімці.

Якщо проясниться точно, так як написано считать кража дуба пройшла по пьянці сторожа, внаслідок чого знести на нього 10 кратну ціну дуба т. як дуб був свіжий і нічого тоді йому викручуватися як на первому правлінні».

(З рішення правління колгоспу).

Надіслав В. ПЛЮЩ.

* * *

«Жилося тяжко, і дід Улас взяв сім'ю у свою отару».

—

«Ліда називає Платона костоломом, хоч він більше різав, ніж ламав...»

(З учнівських творів).

Надіслав Я. ПУРА.

КАТРЕНИ

Старого дуба громом розсікло,
Але від нього — памолодь пробилась.
Одвічне зло нам родить тільки зло,
Та й у добра живуча вперта сила!

* * *

Він пестив сина, вихвалявся ним.
Не шкодував для первістка нічого.
За двадцять років виховав таким,
Що нині й сам ховається від нього!

* * *

Йому в житті не солодко було.
Не сонце сіяв, а холодну мжичку...
Які там радощі, яке тепло! —
Де корінь ріс, він бачив тільки гичку.

Ульян СЕМИБРАТ.
м. Житомир.

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

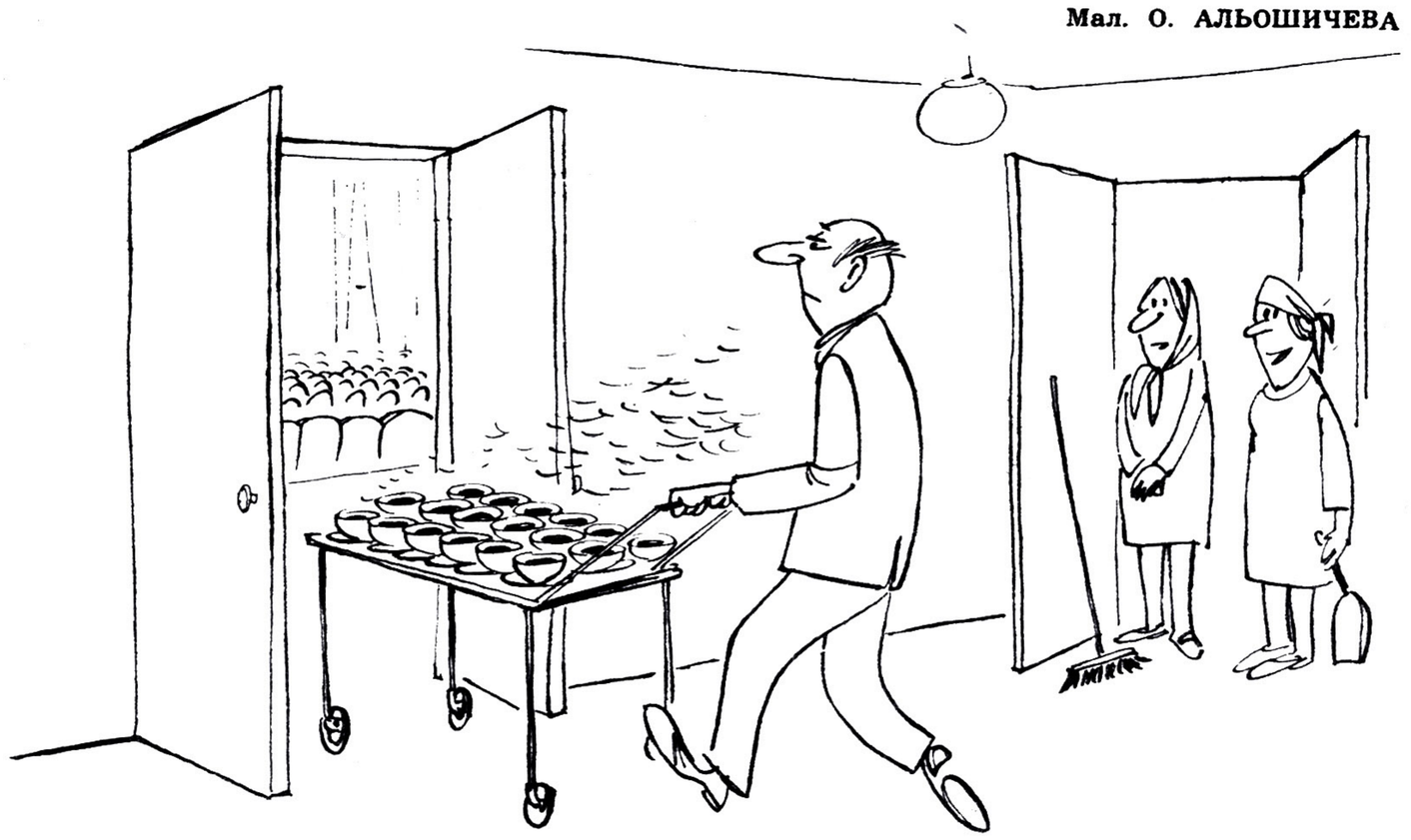

— Через кожну годину завозить до залу засідань каву...
— Щоб не спали.

ОСТАННЯ ЗДАЧА

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Все, я зав'язав!

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Майже чотири роки будівельно-монтажне управління № 69 тресту «Хмельницькводбуд» морочилося із ставком колгоспу «Поділля» (Хмельницький район) і все одно здало його з численними недоробками. «І стоїть цей ставок без води», — писалося у листі, надрукованому у № 14 журналу.

Заступник голови виконкому Хмельницької облради Ю. Г. Полевничий повідомив редакції, що виступ Перця розглянуто, критику визнано справедливою і вжито заходів для виправлення недоліків. Нині усі недоробки ліквідовано. Ставок заповнено водою.

★ Мешканці будинків № 26—28 по вулиці Рейтерській у місті Києві написали редакції про те, що на їхньому подвір'ї ніде навіть білизну посушити, бо там понабудовували гаражів, а до гаражів ще й якісь прибудови роблять. Крім того, уся територія захаращена сміттям, а начальник ЖЕКу № 601 Марієнко на їхні скарги не звертає уваги.

Як повідомив редакції заступник голови виконкому Шевченківської райради В. Н. Пасічник, факти, викладені в листі, дійсно мали місце. Нині прибудови, самовільно зроблені до гаражів, знесено. Майданчик для білизни відремонтовано. А Марієнка за незадовільну організацію робіт по благоустрою території з роботи звільнено.

★ У листі молоді з села Мусійки (Київщина) повідомлялося про те, що в Термахівському відділку радгоспу імені Дзержинського клуб і гуртожиток потребують ремонту, несправна і електромережа, а керівники радгоспу далі обіцянок не йдуть.

Після втручання в цю справу Перця секретар Іванківського райкому Компартії України Г. Пельтек повідомив, що нині приміщення клубу капітально відремонтовано, виділено кошти для придбання культтоварів. Полагоджено електромережу. Закінчується й ремонт гуртожитку.

★ Від жителів міста Галича (Івано-Франківська область) надійшла скарга на те, що проїжджа частина вулиці Карла Маркса біля привокзальної площі вщент розбита. Її давно вже слід впорядкувати, а у місцевих шляховиків ніяк до цього руки не доходять.

Голова виконкому Галицької райради І. А. Галущак надіслав редакції відповідь про те, що вулицю відремонтовано і заасфальтовано.

★ Завідуюча магазином № 26 (село Українське на Чернігівщині) Бондарчук Г. П. борошно і крупи продавала не на кілограми, а цілими мішками. Правда, за це вона в навантаження примусово додавала зіпсовані продукти й залежалі товари. Про це до Перця надійшов лист від мешканців села.

Голова Талалаївського районного комітету народного контролю А. Саєнко повідомив редакції, що при перевірці факти підтвердились. За порушення правил радянської торгівлі Бондарчук Г. П. з посади завідуючої магазином знято.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перец» № 23 (1065) (на украинском языке). Издательство «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 01. 11. 1979. Підписано до друку 21. 11. 1979. БФ 11854. Формат видання 70×108/8. Офсетний друк. Умовно-друк. арк. 2,8. Обл-вид. арк. 4,1. Зам. 05371. Тираж 3.300.000.

© Журнал «Перець», 1979 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

PENGUIN2197
Відсканував і опрацював Олег ЛЕСЬКІВ

Індекс 74393

ПРИКАЗКИ НАРОДНІ НА ТЕМИ МІЖНАРОДНІ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

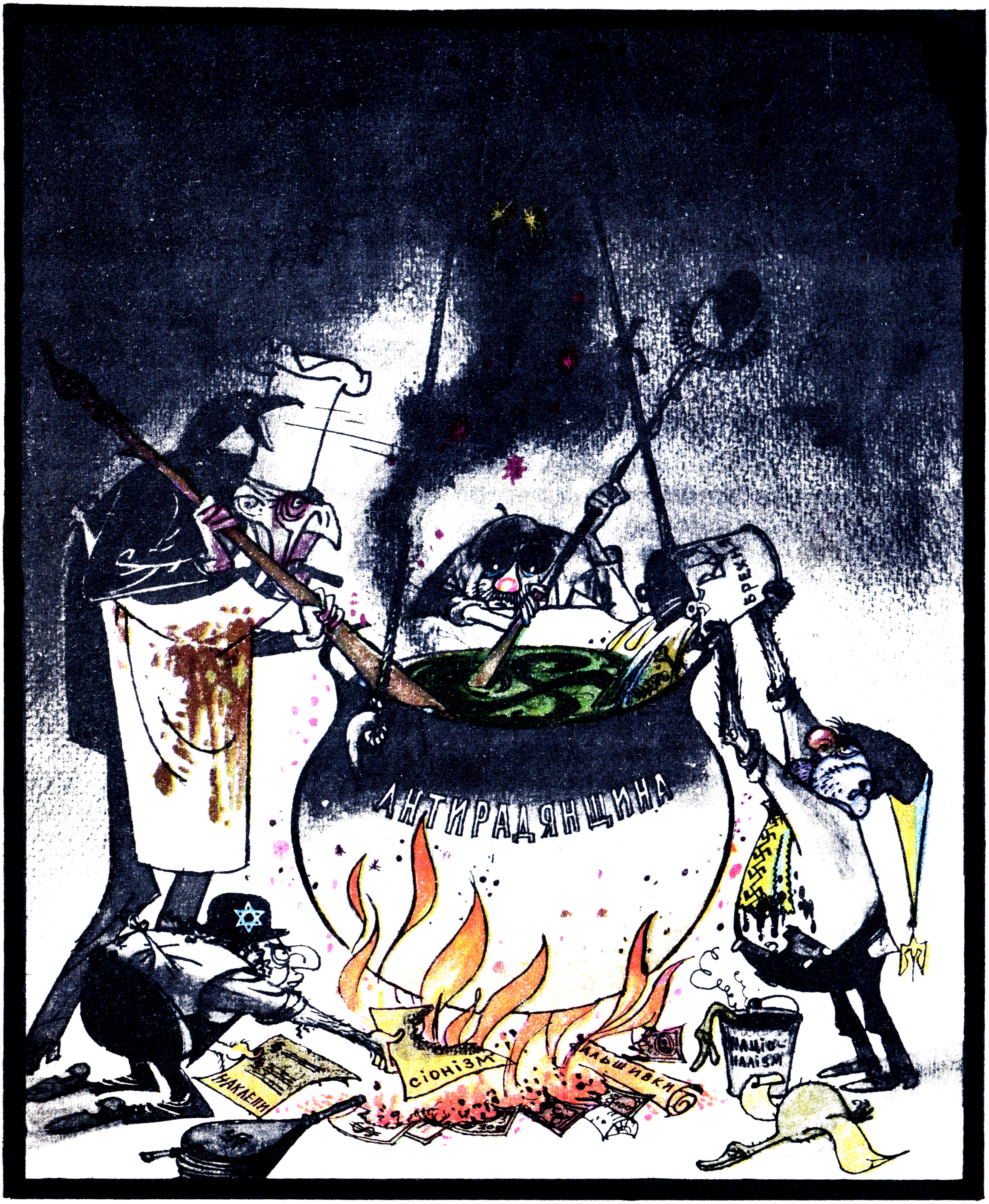

«По парі знати, чим серце кипить».